

İşçi sınıfı 1 MAYIS 1987'ye grev ve direnişlerle yürüyor

Yeni bir 1 Mayıs geliyor. 1 Mayıs bütün dünyada işçilerin sömürü ve baskıya karşı birleşme ve eylem günüdür. 1 Mayıs işçilerin ve tüm emekçilerin elele verme, güçlerini birleştirme, hak arama günüdür.

Şimdi işçi sınıfımız grev ve direnişleriyle, yükselen mücadele istemleriyle 1 Mayıs 1987'ye yürüyor. 1 Mayıs'ın bayrağında yazılı "BİRLİK MÜCADELE ve DAYANIŞMA" çağrısı yalnız direnişçi işçilere değil barış ve demokrasi isteyen herkese ışık tutuyor.

Özal hükümeti ve büyük sermayenin azgın saldırıları altında, varolan ekonomik ve sosyal haklarını korumak ve geliştirmek için, işçiler ve sendikaları en zorlu koşullarda ekmek ve hak mücadelesi veriyor. Başarıyla biten NETAŞ grevi, şimdi, hakları için mücadele eden, demokrasi için mücadele eden herkese, harekete geçmek için örnek oluyor.

Binlerce işçi en zorlu koşullarda, hükümetin ve büyük sermayenin dayattığı

Devamı 7. sayfada

Mücadele potansiyeli

Rejimin tüm baskı ve engellemelerine rağmen, yığınların mücadelesinde belirgin bir canlanma gözleniyor. İşçiler, emekçiler, aydınlar ve öğrenciler, kendilerine dayatılan çemberi zorluyorlar. Yığınlar, 12 Eylül'den sonra üzerlerine atılmak istenen ölü toprağına, suskunluk perdesini kabullenmeye razı olmadıklarını artık açıkça göstermeye başladılar. Yaygınlaşan grevler, yükselen genel grev talepleri, fabrikalarda gözlenen hareketlilik, bunun en önde gelen kanıtları.

Herşey yığınların hareketliliğine bağlı olarak şekillenecektir. Grev silahının mevcut yasalara rağmen ve bizzat o yasalara karşı da fiilen kullanılabilir olduğunun görülmesi ve bizzat mücadele içinde gösterilmesi, bu açıdan büyük önem taşıyor. Grev silahının meşruluğu, yasalardan önce ve asıl olarak işçilerin mücadele kararlılığı ve iradesine dayanır. Demokratik hak ve özgürlüklere ancak kullanılabildikleri taktirde ve ölçüde sahip olunabileceği gerçeği, yaşanan deneylerin sonucu olarak, işçilerin ve diğer emekçilerin bilincine somut şekilde kazınıyor. Hak verilmez alınır ilkesinin önemi daha geniş yığınlarca hayatın içinde kavranıyor. Bu bilinçle birlikte, emekçilerin artan hoşnutsuzluğu, demokrasinin kazanılmasının başlıca güvencesi olan aktif yığınsal mücadele potansiyelini geliştiriyor.

İşçi sınıfı, 1 Mayıs 1987'yi yeni eylemlerin eşliğinde karşıyor. Henüz işin başındayız. Ama bugün atılacak her adım, yarı ki daha büyük bir adımın önünü açacaktır. Rejim de bunun farkındadır. Bu yüzden, "yol olur" diye en ufak bir kıpırdanmaya dahi tahammül göstermiyor. En sıradan bir hak arama çabası dahi, diktatörlüğün gözünde potansiyel bir "ayaklanma provası"dır. Sendikal harekete yönelik baskı ve saldırıların ardı arkası bu yüzden kesilmiyor. İşveren örgütleri "12 Eylül'den sonra oluşan statüko korunmalı, çıkarılan iş yasalarına dokunulmamalı" diye peşpeşe demec veriyor. "Eski günlere dönmek istemiyoruz" çığlığı, Halit Narin'in "gülme sırası bizde" diye ifade ettiği koşulların sürgit devamını, yani en ufak bir hak arama çabasının zorbalıkla bastırıldığı bir ortamın aynen muhafaza edilmesi isteğini dile getiriyor.

İşçilerin, emekçilerin de "muhafaza" edecekleri şeyler vardır: En başta mücadele gelenekleridir, DİSK'in ilkeleleridir. Şanlı 15-16 Haziran direnişi, "birlik, mücadele, dayanışma" şiarının yükseldiği coşkun 1 Mayıslar, sonuna dek muhafaza edilmesi, yaşatılması ve geliştirilmesi gereken, güncelliklerini tüm sıcaklığıyla koruyan derslerdir.

Saracahane greviden, DGM direnişine kadar yolumuza ışık tutan değerlerle aktif, yığınsal, örgütlü mücadelenin, gelişen potansiyeli sonuna dek kullanarak hayata geçirilmesi, en başta sol güçlerin omuzlarına büyük görevler yüklemektedir.

SOL BİRLİK

SBKP MK'nın Açıklaması:

SBKP Merkez Komitesi, Ekim 1917'de gerçekleştirilen sosyalist devrimin 70. yıldönümünün büyük bir ulusal bayram olarak kutlanacağını duyurdu.

MK'nın Sovyet halkına hitaben yayınladığı Çağrı'da, Büyük Ekim Devrimi'nin geleneklerinin, Sovyet halkının bugünkü faaliyetleriyle devam ettirdiği ve yenilenmenin gerçekleştirilmesi için yürütülen, özü bakımından devrimci nitelik taşıyan yapıci çalışmalarda bu geleneklerin ifadesini bulduğu belirtildi. Yenilenmenin sosyalist toplumun gelişmesini hızlandırmak olduğuna işaret edilen Çağrı'da devamlı, "ekonomi yeni baştan düzenleniyor, ekonomik yönetim yöntemleri iyileştiriliyor, demokrasi genişletilip derinleştiriliyor. Açıklık ve yaratıcılığın ve zekanın özgür yaşaması Sovyet yaşam tarzının kuralı durumuna gelmiştir" deniyor.

Büyük Ekim Devrimi'nin ülkenin ve dünyanın gelişmesinde tarihsel bir dönüm noktası olduğu vurgulanan Çağrı'da daha sonra, sosyalizmin kapitalizmin karşısında adil, özgür bir toplum düzeni olarak yerettiği belirtiliyor, dün-

Devamı 7. sayfada

Özal hükümeti ABD'ye teslim oldu SİA 5 yıl uzatıldı

Özal hükümeti ve ordunun başındaki generaller, ilerici-yurtsever çevrelerden gelen uyarılara aldırmadılar ve SİA'yı beş yıl daha uzattılar.

Adına Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması denen bu ikili anlaşma, gerçekte

Türk-İş'in, işçi sendikalarının istek ve dileklerini TBMM'ne iletme amaçlı yürüyüşü, İçişleri Bakanlığının direktifiyle polisçe engellendi. Sözkonusu dilekçeyi meclise götürmek için Türk-İş önünde toplanan 700'ü aşkın sendikacı polis tarafından tehdit edildi. Ve yürüyüş "olağanüstü ön-

12 Eylül'ün karanlık bağlantılarından biri daha:

RABITA

"Rabita" olayı, kökü dışarda 12 Eylül yönetiminin karanlık uluslararası ilişkilerinden birini daha gözler önüne sermiştir. "Rabita" bağlantısı, Cumhuriyet gazetesinin yayınladığı birlikte su yüzüne çıktı. Attıkları imzalarla sahip çıkmaya korkan 12 Eylülcüler,

Türkiye'deki ABD üslerine ve ABD asker ve uzmanlarına tanınan öteki imtiyazlara ilişkindir. Anlaşmanın içeriği bugüne kadar kamuoyundan gizli tutuluyor. Ama kamuoyu, bu anlaşmanın halklarımız bakımından

Devamı 7. sayfada

SOL BİRLİK AÇIKLAMASI

KÜRT HALKINA YÖNELİK SALDIRI ve SÜRGÜNLERE KARŞI DAYANIŞMAYI YÜKSELTELİM!

Kürt ve Türk emekçileri!

Demokrat, yurtsever tüm kuruluşlar ve kişiler!

Evren-Özal diktatörlüğünün Kürt halkına karşı yürüttüğü azgın terör son dönemde yeni bir tırmanış gösteriyor. Diktatörlük, Mart başında Irak Kürdistanı'na yeni bir saldırı yöneltirken, diğer yandan Türkiye Kürdistanı'ndan Kürt halkını yeniden sürgün için geniş bir planı yürürlüğe koydu. İlk başta Tunceli ve Erzincan'ın 487 köyünü boşaltmayı hedefleyen bu plan, çok daha geniş boyutludur. Resmi açıklamalara göre, 9,5 milyon kişiyi kapsıyor ve 16 binden fazla köyün boşaltılmasını amaçlıyor.

Devamı 7. sayfada

Türk-İş'e baskılar İşçiler yeni eylemlere hazırlanıyor

lemeler"le engellendi. Türk-İş önünden dağılmayan sendikacıların bir bölümü, "İşçiler elele, genel greve" diye bağırırken, bir bölümü de meclise verilecek dilekçeleri meydana yakarak yürüyüşün engellenmesini protesto ettiler.

Türk-İş Genel Başkanı Şev-

ket Yılmaz, "hükümet bu tutumu ve davranışı ile demokrasiden ne kadar korktuğunu bir kez daha gösterdi" derken, muhalefet partilerinden SHP, DSP ve DYP yöneticileri, Türk-İş'i ziyaret ederek işçilerin eylemini desteklediklerini belirttiler. Sendikacıların dilekçesi daha sonra SHP yöneticisi A.Güven Gürkan tarafından meclis kürsüsünde okundu. Ş.Yılmaz konuyu Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'ya ve Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonuna duyuracaklarını açıkladı.

Türk-İş Başkanlar Kurulunun daha sonraki toplantısında yeni eylemlere gidilmesi kararı alındı. Buna göre daha önce belirtilen eylemlere ek olarak Türk-İş 26 Nisan Samsun mitinginden önce, grev ve lokavt yapılan 5 ilde daha miting yapacak.

Bilindiği gibi Türk-İş yönetimi mart ayında belirlediği eylem planı ile, "Konfederasyon ve üye örgütlerce yurt düzeyinde ya da öncelikli sektörde, işkolu ve işyerinde işi süreli ya da süresiz biçimde genel olarak durdurma dahil, öngördüğü tüm eylem biçimleri hazırlığı çerçevesinde:

- 67 ilde eylem komitelerinin 3 Nisana kadar kurulması;

Devamı 7. sayfada

- M.Gorbaçov:
"Yenilenme
geri döndürülemez
bir süreçtir"
Yazısı 2. sayfada
- Binlerce işçi grevde
Yazısı 3. sayfada
- Kürt tabusu yıkılıyor
Yazısı 5. sayfada

SBKP MK OCAK PLENUMU'NDA M.GORBAÇOV:

“Yenilenme geri döndürülemez bir süreçtir”

“Derin devrimci özü, planları Bolşevik gözüpekliliği, hümanist sosyal yönelimi bakımından şimdi yapılan çalışma, Ekim 1917’de Lenin’in parti tarafından başlatılan büyük işlerin doğrudan devamıdır.

Bugün tüm dünya Sovyet halkına bakıyor: Görevin üstesinden gelebilecek miyiz? Dayanabilecek miyiz? Zamanın sosyalizmden talep ettiklerine yanıt verebilecek miyiz? Eylemimizle, kararlı çalışmamızla buna onurlu bir yanıt vermeliyiz.” M.Gorbaçov’un Ocak Plenumu’na sunduğu rapor’ dan.

“Sovyetler Birliği’nde bir şeyler oluyor!” Sovyetler Birliği’nde gerçekleşmekte olan değişimlere ilişkin Batı basınında çıkan haber ve yorumlar özetle bu başlık altında toplanabilir. SBKP MK Nisan 1985 Plenumu’nda ve SBKP 27. Kongresi’nde belirlenen yenilenme ve ülkenin sosyal ekonomik gelişmesini hızlandırma çizgisinden ilerleyen Sovyetler Birliği, dünya kamuoyunun, yığınsal iletişim araçlarının giderek daha fazla ilgi merkezi haline geliyor.

Bu, Türkiye basını açısından da böyledir. Ergun Göze, Coşkun Kırca gibi azıllı Amerikancılar olup bitenlerin taşıdığı anlam ve önemi küçük göstermeye çalışırken, aynı korodan Fahir Armaoğlu şöyle yazıyor: “Ortaya atılan bu değişikliklerin Batı dünyasını şaşırttığı da ve hatta bunların ‘yapısal’ bir değişiklik olarak yorumlandığı da bir gerçektir. Ergun Balcı ise şöyle yazıyor: “Gorbaçov ne yapmak istiyor. Sovyet toplumunu çağdaştırmak, modernleştirmek istiyor. Gorbaçov’un başarmak istediği sadece Sovyetler Birliği için değil, tüm dünya solu için önemlidir”. “Gorbaçov tam anlamıyla başarılı olursa, 2000’li yıllarda karşıma bambaşka ve güçlü bir Sovyetler Birliği doğabilecek. Hem içeride hem dışarda. Kiminin mutluluğuna, kimi nin mutsuzluğuna, Yolaçabilecek.” diyen Mehmet Ali Bırand, kendi gözleriyle gördüklerini şöyle özetliyor: “Gorbaçov’un getirdiği yenilikler, bürokrasiyi, basını sanat çevrelerini ve bütün ülkeyi sarstı.”

Bu arada sarsılan birşey daha var. Sovyetler Birliği’nde toplumsal yaşamın her alanında açıklık güçlendikçe, yenilenme süreci derinleştikçe, antikomünist propagandanın bahaneleri de bir bir sarsılıyor. Antikomünizmin cephanesindeki silahlar, artık geri tepmeye başlıyor. Giderek bunları eline alanları vuruyor. Örneğin Saharov diyerek dünyayı yeniden oynatmaya kalkanlar, Saharov ve ötekilerin bırakılmaları karşısında, şimdi kapitalizmin “hür dünya”sında, zindanlarda tutulan kovuşturmayla uğrayan yüzbinlerce özgürlük yanlısını nasıl gözlerden gizleyeceklerini düşünüyorlar.

Sovyetler Birliği’nin son dönemde öne koyduğu dünyanın nükleer silahlardan kur-

tarılmasına yönelik bir dizi yeni somut barışçı öneri üzerine Batı dünyasının liderleri hep bir ağızdan “Bunlar propaganda amaçlıdır” dediklerinde, Sovyetler Birliği’nden şu yanıtı almışlardı: “Madem propaganda, peki öyleyse neden siz de aynıını yapmıyorsunuz?”

Şimdi aynı yanıtla karşılaşmaktan duydukları korkuyla, ne yapacaklarını tam bilemez durumdalar. Örneğin Sovyetler Birliği’nde demokrasinin üretim alanında da gerçekleşmesi, işletmelerde ustabaşılardan fabrika müdürlerine kadar yöneticilerin işçiler tarafından seçimle belirlenmesine başlanması, kapitalist sistemin efendilerinin telaşının hiç de yersiz olmadığını ortaya koyuyor.

Evet, kapitalizm ve sosyalizm iki birbirine zıt toplumsal sistem. Ama bu, insanlığın bugün ulaşmış olduğu ortak, evrensel değerler açısından karşılaştırılmalarını engellemiyor. Aksine böyle bir karşılaştırma, zıtlığın yalnız iki sistemin sınıfsal özünde değil, bununla kopmaz biçimde bağlı olarak gösterdikleri gelişmenin yönünde de varolduğunu gözler önüne seriyor.

SBKP MK’nin Ocak 1987 Plenumu, böyle bir karşılaştırma için yeni bir fırsat daha yarattı. Ocak Plenumuna sunduğu raporda, SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov, Sovyet toplumunu nitel bakımından yeni bir gelişme düzeyine çıkarmayı amaçlayan yenilenme sürecinde alınan yolu ve ortaya koyduğu so-

“Üretim, bilim ve teknikte, edebiyatta, kültür ve sanatta, toplumsal yaşamın tüm alanlarında ilerlememiz ancak sosyalizme özgü demokratik biçimlerin sürekli geliştirilmesiyle ve öznenin genişletilmesiyle mümkündür. Ancak böyle bir yol bilinçli bir disiplin sağlar. Yenilenmenin kendisi yalnızca demokrasiyle ve demokrasi sayesinde mümkündür. Ancak böylelikle sosyalizmin en güçlü yaratıcı gücüne, özgür bir ülkedeki özgür emeğe ve özgür düşünceye geniş bir hareket alanı sağlanabilir.” M. Gorbaçov’un Ocak Plenumu’na sunduğu rapordan

nuçları değerlendirdi. Ve, yenilenme sürecinin başarıya ulaşmasının ancak demokrasiyle ve demokrasi sayesinde olanaklı olduğunu vurguladı. Sovyet toplumunun ve tüm kurumlarının demokratikleştirilmesine, sosyalist demokrasinin derinleştirilmesine ilişkin görevleri formüle etti.

Sovyetler Birliği demokrasisini geliştiriyor, derinleştiriyor. Dünyanın kapitalizm bölgesinde, faşist ve benzeri diktatörlük rejimleri bir yana, Batı demokrasisinin beşiği sayılan ülkelerde bile demokrasi adına ne varsa giderek daha fazla budanıyor. Politik alanda gericiğin her yönde güçlenmesi eğilimi karakteristik bir çizgi halinde beliriyor. Sovyetler Birliği’nde halkın

yaratıcı faaliyetinin önü daha da açılıyor. Yığınların her yerde, her düzeyde kararların alınmasına ve uygulanmasına doğrudan katılımının yolları genişletiliyor. Seçimli organların, yerel iktidar organlarının, sendika ve toplumsal örgütlerin rolleri artırılıyor. Seçim sistemi daha demokratik hale getirilirken, demokratik işleyişleri göstermek için ne varsa temizleniyor. Kapitalist dünyada ise halk yığınlarının girişimlerinin ön-

“Plenum, sosyalist demokrasiyi genişletmek; Sovyet politik sistemini geliştirmek; Parti ve devlet organlarının, aynı şekilde toplumsal örgütlerin çalışmasını demokratikleştirmek; işçilerin, kadroların seçimi ve çalışması üzerinde daha büyük etkiye ve denetimde bulunacakları koşulları sağlamak için, her olanağın kullanılmasını gerekli görüyor.” SBKP MK Ocak Plenumu Kararları’ndan

lenmesi, toplumsal ve politik yaşama ağırlıklarını koymalarının engellenmesi için her türlü baskıcı, yasakçı önlem alınıyor. Parlamentoların, seçimli organların rolleri sürekli azaltılırken, merkezi, baskıcı devlet aparatı güçlendiriliyor. Demokratik haklar budanıyor, sendikal haklar kısıtlanıyor.

Sovyetler Birliği’nde, sosyalizmin dikkat merkezinde her zaman insanın, onun maddi ve manevi gereksinimlerinin yer aldığı daha belirgin olarak ortaya çıkıyor. Sosyalizm gelişmesinin güvencesini insanın bilinçli faaliyetinin artmasında görürken kapitalizmde insan ve gereksinimleri en geriden geliyor. En temel insan hakları ihlalleri, depolitizasyon çabaları artıyor. Sovyetler Birliği sosyal alanda birikmiş sorunlarının çözümüne yönelir, sosyal adalet ilkesinin daha tam uygulanmasını başa alırken, kapitalizmde, emekçilerin sosyal hak ve kazanımları bir bir geri alınıyor.

Kapitalizm dünyasında gençlik “yitirilmiş kuşak” olarak adlandırılıyor. Kadınlar toplumsal ve politik yaşamda geri konumlara mahkum ediliyor. Sovyetler Birliği’nde ise gençlerin ve kadınların toplumsal yaşama daha aktif katılmaları, sorumlu mevkilere daha fazla gelebilmeleri için önlemler alınıyor.

Kısaca, kapitalizmde insanının maddi ve manevi gereksinimlerinin karşılanmasında, en temel insan hak ve özgürlüklerinin yaşama geçirilmesinde, demokratik kurum ve işleyişlerin geliştirilmesinde, zorlu sınıf mücadeleleri ile varılmış noktalardan geriye dönüş daha keskin çizgiler alırken, Sovyetler Birliği, sosyalizmi ulaştığı noktadan öteleye götürmek için, yine daha önce kimsenin geçmediği bir yoldan cearetle ileri atılıyor.

Bu bakımdan, SBKP MK Ocak Plenumu’nda yaptığı konuşmada, M.Gorbaçov yenilenmenin geri döndürülemez bir süreç olduğunu,

öne konan görevlerin sanıldığından daha zorlu olduğunu dikkat çekti. Toplumun önüne yenilenme hedefini koyan partinin, öncülük görevini yerine getirebilmesi için, en başta kendisini yenilemesi gerektiğini vurguladı. Bu bağlamda parti içi demokrasiyi genişletmenin görevleri üzerinde durdu. Partinin kadro politikasında geçmişte yapılan hatalardan çıkan dersleri topladı. Yenilenmenin kadrolardan her alanda son derece yüksek bir yetkinlik düzeyi ve yüksek ahlaki değerler talep ettiğini söyleyen M.Gorbaçov, herkesin yenilenmeye önce kendisinden başlaması gerektiğini hatırlattı.

SBKP, Sovyetler Birliği öne koyduğu bu kapsamlı görevleri yerine getirmeyi, yenilenme sürecini sonuna kadar götürmeyi başarabilecek mi? Plenumda yaptığı konuşmada M.Gorbaçov, başarının güvencesinin, parti ile halkın ortak irade ve eyleminde, sosyalist sistemin demokrasizminin her yönüyle geliştirilmesinde SBKP’nin sağlıklı gelişmesinin sağlanmasında yattığını vurguladı. Konuşmasının sonunda yenilenmenin hedefini şu sözlerle özetledi: “Biz ülkemizi, en gelişmiş devlet modeline, en ileri ekonomiye, en geniş demokrasiye, en insancıl ve yüce ahlaka sahip bir topluma, her emekçinin kendisini ülkenin gerçek efendisi hissettiği, maddi ve manevi kültürün tüm ürünlerinden yararlandığı, çocuğunun geleceğinin güvence altında olduğu, dolu ve zengin içerikli bir yaşam için herşeye sahip olduğu bir topluma dönüştürmek istiyoruz. Öyle ki, o zaman kuşukular bile şöyle demek zorunda kalsınlar: Evet, Bolşevikler herşeyi başarabilir. Evet, hakikat onlardan yana-

“Eski yaklaşımlarla yeni ödevleri, üstelik bugün tarihsel boyutlar alan ödevleri çözmek olanaksızdır...”

Halk herşeyi bilmelidir. Açıklık, eleştiri ve özeleştir, yığınların denetimi, Sovyet toplumunun sağlıklı gelişmesinin güvencesidir. Açıklık eleştiri ve özeleştir partinin de yararınadır. Bunlar partiyi politika alanında hatalar yapmaktan koruyan araçlardır.

Yenilenme yoldaşlar büyük bir sınavdır. Ve biz sınavı başarıyla vermeliyiz. Şunu bir kez daha yinelemek istiyorum: Çalışmak, bir kez daha çalışmak. Aktif, cesur, yaratıcı, bilgili çalışmak. Şu anda başta gelen görev budur.” M. Gorbaçov’un Ocak Plenumu’nda yaptığı kapanış konuşmasından.

dir. Evet, sosyalizm insanının esenliğine, onun sosyal ve ekonomik çıkarlarına ve manevi zenginliğine hizmet eden toplumsal düzendir.”

Bugün Sovyetler Birliği’nde parti, devlet ve toplumsal yaşama ilişkin her alanda daha fazla demokrasi, daha fazla açıklık, denetim, eleştiri, özeleştir deniyor. Daha fazla sosyalizm için,

daha fazla demokrasi isteniyor. Bu yenileştirici, değişirici rüzgar, etkilerini kaçınılmazlıkla tüm gezegenimize yayacaktır.

Sosyalizm, kapitalizmi bilimsel teknik devrimin sonuçlarından ölüm değil, insanlığın barış içinde gelişmesi için kullanılmasında olduğu gibi, insanı insan kılan tüm değerlerin yaşama geçirilmesinde de yarışa çağırıyor. Bu yarış tüm insanlığın yararınadır. Sovyetler Birliği’nin bu çağrısı, kapitalist dünyada, yalnız komünistlere değil, insanın

özgürlük ve adalet temelinde gerçekten insanca bir yaşama kavuşmasını, kendisi ülkesi ve dünyanın kaderi üzerinde daha fazla söz sahibi olmasını isteyen herkese güç katıyor.

1917 Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, bütün dünyayı sarsmış, yeni bir çağı başlatmıştı. Şimdi, Ekim devriminin 70. yılında 21. yüzyılın eşliğinde Lenin’in ülkesinde meydana gelen devrimci nitelikli değişimlerin etkileri tüm dünyayı, insanlığın kaderini etkilemeye adaydır.

Ali TERZIOĞLU (TİP)

ULUSAL SORUN VE YENİ OLUŞUMLAR

Son günlerde Kürt halkının varlığının kabulü, “Kürt sorunu” diye bir sorunun mevcut olduğu artık günlük basında, geniş kamuoyu önünde açıkça tartışılmaya başlandı. “Köy korucuları politikası”na karşı çıkanlar giderek artıyor. Artık egemen sınıf temsilcilerinin bir bölümü dahi silahla, zorbalıkla Kürt halkına boyun eğdirmeye yeltenmenin sonunun çıkmaz olduğunu açıkça kabul ediyor. Bu tartışmalara muhalefet partileri yöneticilerinden köşe yazarlarına, Örsan Öymen, İlhan Selçuk’tan Metin Tokere kadar uzanan geniş bir kesim katılıyor. Bu, hem Kürt ulusal hareketi, hem de demokrasi mücadelesi bakımından önemli sonuçları olacak yeni bir durumdur.

Aslında gerek egemen sınıf iktidarlarının Kürt ulusunun varlığını red ve inkar etmeye dayanan ırkçı, şoven milliyetçi politikaları, gerekse Kürt halkının ulusal demokratik hak ve özgürlükleri için yürütülen savaşım yakın dönemin sorunu değildir. Bütün Cumhuriyet tarihi boyunca ne iktidarlar Kürt halkına yönelik politikalarının ana doğrultusunda bir değişikliğe gitmiş, ne de Kürt halkı ulusal hak ve özgürlükleri için savaşımından uzak durmuş, boyun eğmiştir. Bununla birlikte, egemen sınıf iktidarlarının Kürt düşmanlığı politikası 12 Eylül’den bu yana ölçü ve sınır tanımayan boyutlara ulaştı. Diğer yandan, ırkçı şoven, milliyetçi ideoloji, tıpkı antisovyetizm ve antikomünizm gibi, her pompalandığında sadece gerici ve faşist güçleri toparlamak ve harekete geçirmekle kalmıyor; kimi zaman demokratik güçlerini bir bölümünü de etkileyerek sessizliğe itebiliyor, hatta kimi zaman arkasına bile takabiliyor. Böyle onlarca örnek gösterilebilir; bundan sonra da buna yenilerinin eklenebileceğini söylemek için kahin olmaya gerek yoktur. Başta belirtildiği üzere, bugün sorunu kabul edip tartışmaya katılanlar arasında da, eskiden iktidarların politikasını gözü kapalı destekleyenler veya özel neden veya niyetleri olanlar da elbette bulunmaktadır, hatta belki bunlar çoğunlukta bile olabilirler. Ama sorun burda değil. Çünkü daha önce söyledikleri ve yaptıkları, ya da bugün “Kürt sorunu”nun varlığını tanıırken güttükleri amaç her ne olursa olsun, söylenen ve yapılanların nesnel olarak kime yarayacağı önemli. Eski olumsuzlukları ve yanlışları değil, bugünkü olumlulukları esas almak gerekiyor.

Türkiye işçi sınıfı hareketi, sol, devrimci-demokrat güçler ırkçı, şoven milliyetçi politikalara daha başından karşı çıkmışlar, Kürt halkının haklı istemlerinin savunucusu olmuşlardır. Bugün, nedenleri ve eski görüşleri ne olursa olsun bu saflara yenileri katılmakta, safları genişlemektedir. Önemli olan budur.

İşçi sınıfı hareketi, Kürt ulusal ve yurtsever güçleri, sol, devrimci-demokratik güçlerle birlikte, “Kürt sorunu”ndan bugüne kadar uzak duran demokratik güçlerin ve kendi sınıf iktidarlarının geleceği açısından bile olsa daha gerçekçi düşünmeye başladığı görülen burjuva çevrelerinin şimdi, Kürt halkının varlığını red ve inkar eden resmi ideolojiye karşı çıkma gereğini duymaları, bu güçlerin aralarında yeni ve önemli bir ortak nokta oluşturmaktadır. Bu ortak nokta ise, demokratik güçlerle Kürt ulusal hareketi arasındaki diyalog kopukluğunu gidermede, ilişkileri geliştirmede önemli bir rol oynayacağı gibi, Evren-Özal diktatörlüğüne karşı yürütülen demokrasi savaşını genişletmede başlıbaşına bir ağırlık taşıyacaktır; taşımaktadır.

Kazanan grevci işçiler olacak Binlerce işçi grevde

12 Eylül yönetiminin ve büyük patronların, toplu sözleşme görüşmelerinde işçileri açlığa ve köleliğe itme çabalarına karşılık işçi sınıfı ek-

mek ve hürriyet için, yasalarla kullanılmaz hale getirilen grev silahına azimle sarılıyor, bu silahı zorlu mücadelelerle pratikte kullanılır hale getir-

meye de kararlı olduğunu gösteriyor.

Sürmekte olan toplu sözleşme görüşmelerinde geçtiğimiz mart ayı içinde 124 bin işçiyi kapsayan 12 sözleşme uyuşmazlıkta sonuçlandı. Hükümetin ve büyük patronların işçi haklarına düşmanlıkta ısrarlı olmaları yüzünden 367 bin işçiyi kapsayan 36 sözleşmenin çıkmaza girdiği ve bu sözleşmelerin de uyuşmazlıkla sonuçlanacağı büyük bir ihtimaldir. Konuya ilişkin olarak sendika yöneticileri, hükümetin ve patronların tutumu yüzünden, önlerinde grevden başka yol kalmadığını, bu durumda grevin kaçınılmaz olacağını açıkladılar.

Nitekim Petrol-İş Sendikası ile Kiplas İşveren sendikası arasında 10 bin işçiyi kapsa-

yan toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine Petrol-İş Sendikası, toplam 54 işyerinde aşamalı olarak grev kararı aldı. Söz konusu işyerlerinde işveren sendikası ise, lokavt ilan etti. Petrol-İş Sendikası ilk aşamada geçtiğimiz mart ayının 18'inde 4 bin dolayında işçinin çalıştığı 21 ayrı işyerinde grev kararını yürürlüğe soktu.

Kiplas İşveren Sendikası'nın, sözkonusu işyerlerinin tümünü aynı gruba sokmak istemesi, Petrol-İş Sendikası'nın ise işyerlerinin nitelik farklılıkları nedeni ile grup sözleşmesini kabul etmemekte ısrarlı olması ve işverenin katı tutumu ile gelişen uyuşmazlıkta 18 Mart günü greve gidilen işyerleri şunlar. Gebze Kimya Sanayii 315 işçi, Pimaş Plastik 294 işçi, Kartal Detex Kimya 70 işçi, Bürosan 200 işçi, İstanbul Santa Farma 150 işçi, Türkay Kibrit 200 işçi, Diksan Kab 70 işçi, Yalova Ka Kibrit 170 işçi, İzmir Akdeniz Kimya 70 işçi, Manisa Çukurova Kimya 150 işçi, Aliğa Ege Gübre 200 işçi, Adana Pilsa Plastik 250 işçi, Manisa Akdeniz Gübre 860 işçi, Yarımcı Gübre 395 işçi, Iskenderun Sarıseki Gübre 485 işçi, Kocaeli Fursan Fermanaş 200 işçi, Kartal Çizmeçi Kauçuk 300 işçi, Bursa Taysan 100 işçi.

Yine geçtiğimiz Şubat ayının 18'inde İstanbul Polikim'de ve Manisa Kauçuk Sanayiinde Petrol-İş'e bağlı toplam 185 işçinin başlattığı grev kararlıca sürdürülüyor. Ayrıca Süper Dizel ve Derby grevleri de sürüyor. Grevdeki Derby işçilerine, sendikaları Laspetkim-İş üyesi tüm işçiler bir günlük ücretleriyle, NETAŞ işçilerinde kendilerine gelen dayanışmayı, Derby'e aktararak destek oldular.

Öte yandan Petrol-İş sendikasının Petkim, Aliğa ve Yarımcı tesislerinde aldığı grev kararı, sözkonusu işyerleri grev yasağı kapsamına alınarak hükümetçe engellenmeye çalışılıyor.

Grevlere ilişkin olarak SHP Genel Başkan Yardımcısı Barış Can: "Hükümet işçilere karşı sınıf savaşı başlattı. Bu na SHP sessiz kalmayacak." derken, Muzaffer Saraç: "Sendikalar yeni mücadele yöntemleri bulmalıdır. Genel grev mücadeleye yollarından birisidir. Sendikaların mücadelesini SHP olarak sonuna kadar destekliyeceğiz." dedi.

Uyuşmazlıkların ve grev kararlarının daha da artması, onbinlerce işçinin greve çıkmaya hazırlanmasının gündemde olduğu koşullarda, nefes almak için bile demokrasiye ihtiyacı olma işçilerin önünde mücadeleden başka bir yol yoktur.

Nitekim, Prelli, Kartal Sunta, Dora Plastik, Şeker Sığorta, NETAŞ grevleri başarıyla sonuçlandı.

Şimdi de greve çıkan işçilerle dayanışmayı yükseltmek, dayanışmaları yenileyip pekiştirmek.

Süleyman SELİM (TKEP)

VATANDAŞLIKTAN ÇIKARTILMAK!

12 Eylül faşizmi ülkemizde büyük bir ekonomik, sosyal ve kültürel tahribat yarattı. Geri bırakılmışlığın acısını her alanda çeken ülkemiz iyice geriye götürüldü. Ekonomik ve sosyal alanda olduğu gibi kültürel alanda da yılların kazanımları hoyratça çiğnendi. Tüm bunlar da "çağdaş medeniyet seviyesine" ulaşmak amacıyla yapıldı.

Faşizmin büyük iddialarla ortaya çıkıp bir ülkeyi yıkmaya götürmesi yeni değildir. Hitler faşizmi de "dünya egemenliğini Almanya'ya sağlamak" düşüyle yola çıkmıştı ve Alman halkı için halen silinemeyen felaket izleri bırakarak yıkılmıştı. 12 Eylül faşizmi de "çağdaş uygarlığa ulaşmak" adına kültürümüzü, kültür ve bilim adamlarımızı, kültürel ve bilimsel kurumlarımızı, onarılması uzun zaman alacak ölçüde tahrip etmiştir. Birçok bilim adamının üniversitelerden çıkartılmasıyla Türkiye üniversitelerinin düzeyi dünya standartlarının çok altına düşürülmüştür. Üniversite yöneticileri artık bilimsel araştırmaları değil, üniversitenin neresine cami veya mescit yapılacağını araştırmakla meşguldürler. Dinsel yobazlık faşizm tarafından bilimsel ve çağdaş düşüncüyü her alanda ez mek için kullanılmıştır.

Faşizm, üniversitelerdeki tasfiyeler, sansür, yasaklama ve baskılar, kitap toplatma, film ve kitap yakmanın yanı sıra; bu baskılar nedeniyle ülkesinden bir süre için uzaklaşmak zorunda kalmış bilim adamlarına, sanatçılara ve çeşitli ilerici kişilere karşı da yoğun bir saldırıya geçmiştir. Bu saldırının eksenini "vatandaşlıktan çıkartmak" oluşturmaktadır.

12 Eylül 1980 sonrasında faşizm birçok kişiyi vatandaşlıktan çıkardı. Bunların bir bölümünü askerliklerini zamanında yapmayanlar, kaçakçılar ve faşistler oluşturmaktadır. Kaçakçıların ve faşistlerin sayısı özellikle azdır. Vatandaşlıktan çıkartılanların önemli bir bölümü ilerici sanatçılar ve çeşitli kitle örgütlerinin önderleri oluşturmaktadır. 12 Eylül darbesinden sonra değiştirilen vatandaşlık kanunuyla, vatandaşlıktan çıkartılma işlemi kolaylaştırılmış ve siyasi iktidarların yorumuna açık duruma getirilmiştir. Bu uygulama ile ne amaçlanmaktadır?

12 Eylül faşizmi, 12 Mart darbesinden farklı olarak ve ondan çıkardığı derslerle uzun vadeli bir hareket tarzı izlemiştir. Anayasa, siyasi partiler ve sendikalar kanunları, toplumsal yaşamı düzenleyen diğer kanunlar kökten değiştirilmiş ve devletin yapısı faşist-militarist tarzda, önemli oranda yeniden örgütlenmiştir. Faşist yönetim kendi alternatiflerini de elinden geldiğince çeşitli biçimlerde yok etmeye çalışmıştır. İlerici-demokrat alternatifin temsilcileri ya öldürülmüş, ya hapishanelerde çok kötü şartlar altında uzun süre yaşamak zorunda bırakılmış yada ülke içinde sıkı takip altına alınmıştır. Ülke dışında bulunanların ise, ülkeye dönme yolları kapatılmaya çalışılmıştır. Vatandaşlıktan çıkartıldıktan sonra vatandaşlığa alınmak özellikle zordur ve mutlaka Bakanlar Kurulu kararı gerekmektedir. Bu konuda da farklı uygulama söz konusudur. Örneğin Yahya Demirel'in vatandaşlıktan çıkartılması kararı kaldırılmıştır. Ama nedensiz olarak vatandaşlıktan çıkartılan Hasan Basri isimli bir avukat, ülkeye döndüğü, hakkında hiçbir ciddi suçlama veya mahkumiyet kararı da bulunmadığı halde vatandaşlığa alınmamakta ve bu konuda yaptığı başvurular yanıtızsız kalmaktadır. Vatandaş olmadığı için çalışma olanağı da bulamamaktadır. Çeşitli gazetelere de ayrıntılı olarak yansıyan bu durum faşizmin, diğer birçok konuda olduğu gibi, vatandaşlık hakkı konusunda ne kadar keyfi davrandığını göstermektedir.

Vatandaşlık hakkı kişinin doğuşundan doğal olarak kazandığı bir haktır. Vatandaşlık ülkeye, halka bağlılık demektir; yönetime bağlılık demek değildir.

Bugün Türkiye'nin yetiştirdiği en önemli beyinlerin küçümsenemeyecek bir bölümü ülke dışında bulunmaktadır. Bir bölümü vatandaşlıktan çıkartılmıştır, geri kalanlar da her an çıkartılma tehdidi altındadır. Bir yönetim ki, Yılmaz Güney gibi tanınmış bir sinemacıyı vatandaşlıktan çıkartmakla ve tüm yapıtlarını yasaklamakla övünebilsin! Bir yönetim ki Demir Özlü'nün, Nihat Behram'ın vatandaşlıktan çıkartılmasına karşı uluslararası kuruluşlardan yükselen protestolara kulaklarını tıkasın, herkesi 'suçlu' ilan etsin! Bir yönetim ki, çağdaş kültür değerlerinin yerine emperyalist tüketim kültürüyle harmanlanmış dinsel yobazlığı, arabeski geçirmeye çalışsın! Birakalım ilericiyi ve demokratiyi, ülkesinin değerlerinin böylesine tahribi karşısında acı duyan, çağdaşlıktan kopmak istemeyen her akli başında kişi bile bu yönetime karşı çıkmalıdır.

Vatandaşlıktan keyfi olarak çıkartılanların durumu ülkede bugün yeniden gündeme gelmektedir. Vatandaşlık hakkının kimsenin tekelinde olmadığı ve alınmış haksız çıkartılma kararlarının kaldırılması istenmektedir. Ülke içinde ve dışında bu konuda faşizmi sıkıştırmak ve geri letmek, bilime-çağdaş kültüre saygısı olan her insanın görevidir.

Sözleşmeli personel uygulaması İşçiler sendikasıylaştırılmak isteniyor

IMF direktifleri doğrultusunda ve Ameikan Morgan Guaranty şirketi tarafından KİT'lerin özelleştirilmesine ilişkin hazırlanan raporda yer alan, "KİT'lerin verimli çalışması için personel fazlasından kurtulması" çerçevesinde başlanan 'sözleşmeli personel' uygulaması gittikçe yaygınlaştırılmaya çalışılıyor. Yasa çıkarmaya dahi gerek görülmeden, 8 Haziran 1984 tarihli bir kararnamıyla yürürlükte uygulamaya, kamu sektöründe çalışan işçilerin tüm kazanılmış hakları ve iş güvenceleri yok ediliyor. Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu'nun hazırladığı yeni tasarıya göre de, bu yıl içinde 300 bin işçinin sözleşmeli hale gelmesi hedefleniyor.

Kamu sektöründe çalışan işçiler arasında gereken rahatlığı görmeyen sözleşmeli personel uygulaması, (sözleşmeli olmayı kabul eden çalışanların oranı PTT ve TEK'nda yüzde 5-6'yı geçmiyor) şimdi, emeklilik vb. nedenlerle boşalan ya da yeni kadrolara sözleşmeli personel olarak ve çeşitli baskılarla yaygınlaştırılmaya çalışılıyor. Bir yandan da, "sözleşmeli ol, yılda 1 milyondan fazla kazan" parolası altında işçiler sözleşmeli olmak için "ikna edilmeye" çalışılıyor.

Sözkonusu uygulamada imzalanan sözleşmelere göre, işçiler sendikalı olmadığı gibi, herhangi bir sosyal yardım da alamıyor, tatil ve bayram günleri dahil işverenin istediği zaman ve istediği kadar çalışmak zorunda ve fazla mesaiye ek ücret alamıyor. Bir yıllık imzalanan sözleşmeyi işveren isterse yenilemiyor ve bu durumda ihbar ve kıdem tazminatı da ödemek zorunda değil. Sözleşmeli personeli işveren istediği yerde çalıştırabiliyor ve ücretini de indirebiliyor.

Sözleşmeli personelin bir yıl sonra sözleşmesinin uzatılıp uzatılmayacağı ise, "soyumluluk bilinci, tasarruf bilinci, iş miktarı ve kalitesi, işe devam, beşeri ilişkiler" gibi durumlarından aldığı nota göre belirlenecek.

Sözleşmeli personel uygulamasını T.Özal, "becerikli personeli ödüllendirme" olarak nitelerken, Devlet Bakanı T.Titiz, konu ile ilgili sorulara, "Personelin işinden memnunsam sözleşmesini uzatırım, değilse o personelle çalışmak zorunda mıyım?" diye yanıt veriyor.

Kamu işyerlerinde sözleşmeli personel çalıştırılmasının yanı sıra tekeller de, özel anlaşmalarla çalıştırılan ve işçilik haklarından yararlandırılmayan bir tür sözleşmeli personel uygulamasıyla sendikalarla saldırılarını yoğunlaştırıyorlar. Bu tür sözleşmelerle çalışanlar köle gibi işverene bağlanırken, sözleşmelere konulan hükümler arasında, çalışanın işten ayrılması durumunda 3 yıl süre ile aynı işkolunda çalışmayacağı türünden hükümler de yer alıyor.

Sözleşmeli personel uygulamasının en önemli hedefini, uygulamaların yapıldığı işyerlerinde sendikaları geriletmek, işçileri sendikasıylaştırmaya, örgütsüzleştirmeye özendirmek oluşturuyor. Sözleşmeli personelin kapsamına girdiği bir yasa henüz yok. İş yasası ve sendikalar yasalarından yararlandırılmayan bu tür çalışanların sayısının artması durumunda bir çok işyerinde sendikaların çoğunluk sağlaması ve toplu sözleşme yetkisi alması zorlaşıyor.

A tipi personel, büro personeli gibi özel statülerle çalıştırılanlar; sendika yetki alınırken işyerinde çoğunluk sağ-

layıp sağlamadığına bakılırken işçi sayılıyor. Ancak sendikalı olmadıklarından, sendika diğer işçiler arasında çoğunluğu sağlamış olsa da yetki alamamış konuma düşüyor. Otomobil-İş sendikasının Erdemir'deki yetkisi bu yolla engellenmeye çalışılırken, Petrol-İş sendikasının da BOTAŞ ve Orta Anadolu Rafinerisi işyerlerinde yetkisi düşmüş bulunuyor.

Petrol-İş Başkanı Cevdet Selvi: "Bu uygulama işçileri köle gibi gören çağdaş bir anlayışın ürünüdür. Amaç KİT'lerdeki verimi artırmak değil, sendikaların gücünü kırmak, KİT'leri, özel sektöre peşkeş çekmektir" diyor. TMMOB yayınladığı raporda, "Bu uygulama ile çalışma güvencesi tümünden kaldırılıyor, örgütlenme hakkına darbe vuruluyor, sendikal hareket tümüyle çöktürmek isteniyor" derken, SHP milletvekili C.Tutum uygulamayı, "güvencesi olmayan bir tür kölelik sözleşmesi" biçiminde niteledi.

Öte yandan konu ile ilgili olarak Türk-İş, toplu dilekçe biçiminde eyleme geçilmesi gerektiğini duyurdu. Toplu dilekçe kararına göre, toplu davalarla gidilecek ve tek tip dava dilekçeleri hazırlanıp verilecek.

Hükümet ve büyük sermaye cephesi, işçi haklarına ve sendikalarla yeni saldırılar içindedir. İşçiler şimdi de sendikasıylaştırılmak, örgütsüzleştirilmek isteniyor. İşçiler sendikasıylaştırılmaya özendirilerek örgütlenme fikrine savaşa açılıyor. İşçi haklarına yönelik saldırılara karşı yükselen tepkiler, bu saldırıları püskürtmek için artan olanakların da işaretidir. Saldırıları boşa çıkartmak için, bu yöndeki her tepkiyi desteklemek, sendikal hakları ve demokrasi için mücadeleyi yükseltmek gerekiyor.

A.REŞİT (TKSP)

KÜRT SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN TEK YOL DEMOKRATİK ÇÖZÜMDÜR

Bir-iki ay öncesinde ön plana çıkan, daha doğrusu çıkarılan "irtica tehlikesi"nin yerini, şimdi "Kürt tehlikesi" aldı. Buna da, Irak Kürdistanı'na karşı giriştiği yeni saldırı ve Kürt halkına yönelik yeni büyük sürgün planıyla, bizzat faşist rejimin yol açtığı açık.

Tüm demokrasiye geçme palavralarına rağmen, Türkiye'de iplerin bugün de 12 Eylül güçlerinin elinde olduğu ortada. Kamuoyunu onlar ve arkalarındaki emperyalist güçler oluşturuyor.

Gerek "irtica", gerek "Kürt tehlikesi"nin bu çevreler eliyle, bilinçli olarak bu denli abartılmasının bir nedeni kitlelere korku salmak, kendilerine gerek olduğu imajını canlı tutmaktır. Böylece şovenizm kabartılıyor; burjuva kesimindeki, 12 Eylül rejimine muhalefet eden, ama ürkük ve her an orduya, militarizme secdeye hazır unsurlar sınıyor; işçi sınıfının, demokrasi güçlerinin sesi boğuntuya geliyor.

Kamuoyu gündeminin bu tür "korkunç tehlikeler"le canlı tutulmasının diğer bir nedeni, Türkiye'yi Ortadoğu savaşına çekmektir. ABD emperyalistleri, NATO'nun öteki büyükbaşları, bölgedeki çıkarları için Türkiye'yi ikinci bir İsrail gibi kullanmak istiyorlar. Türkiye'yi İran'ın İslami rejimiyle, Kürt sorunuyla ürkütüyor ve Kerkük petrollerini teklif ve "ikram" ediyorlar.

Türkiye'de de aynı paralelde düşünen güçler bir haylidir. Bu ükede militarist gelenek güçlü, Kürt sorununa duyulan korku büyük. Burjuvazinin Kerkük petrollerine olan iştahı ise malum. Bu nedenle de birkaç yıldan beri kamuoyunu meşgul eden senaryolar, bölgeye yapılan askeri yığınak, Irak Kürdistanı'na yönelik görece küçük çaplı saldırılar, emperyalistlerin ve Türkiye'deki militarist, yayımcı çevrelerin ortak hesaplarının ürünüdür.

Ama besbelli, Kürt halkının kurtuluş mücadelesinden duyulan korku ve bu mücadeleyi ezme çabası, faşist diktatörlüğün, "Kürt tehlikesi"ne yönelik olarak yürüttüğü kampanyanın önemli bir nedenidir. Faşist rejim, yedi yıla yakındır, "Kürt sorunu"ndan kurtulmak için halkımıza karşı çilginca ve barbarca bir saldırı yürütüyor.

Ne var ki, tüm bu çabalar ve çıgırtkanlık, sorunu ortadan kaldırmıyor; aksine onu daha da büyütüyor; Türkiye ölçüsünde ve uluslararası çapta daha da duyulmasına, ilgi kazanmasına yol açıyor. Bu gerçeği, şimdi bizzat, yıllardır bu politikaya suç ortağı olan, Kürt sorununu inkardan gelen birçok kişi ve çevre de dile getiriyor. Öyle ki, şu 12 Eylül'ün baskıları, sansürü daha devam ederken, kimi burjuva köşe yazarları bile, Türkiye'de Kürt ve Kürt sorunu vardır demek gereğini duyuyorlar. Sorun daha birkaç gün önce kukla parlamentoda bile tartışıldı.

Ancak, şimdi bu çevreler soruna nasıl yaklaşıyorlar? Onlar, gerçekleri kabule hazır mı? Kürt halkının varlığını ve haklarını tanımayı göze alıyorlar mı? Sorunun demokratik bir çözümüne yanaşıyorlar mı? Ne gezer!

Bu çevreler şimdi, "Kürt sorunu vardır ve bu yalnızca askeri yöntemlerle çözülmez" diyorlar. Ama ondan öte önerdikleri yeni bir şey yok. Yine askeri yöntemlerin yanı sıra, ekonomik, kültürel önlemler alınmasını istiyorlar. Yani, Kürt halkını asimile etmek için tüm öteki yöntemleri de denemek...Örneğin Kürt halkına Türkçe öğretmek!...

Oysa, bu çevrelerin dediği "yumuşak" yöntemler de yıllardan beri deniyor. Onlar da sonuç vermedi. Kürt halkının dilini, kültürünü ortadan kaldırmaya yetmedi. Yetmediği içindir ki 12 Eylül cuntası, kendine yaraşır biçimde, işi tam bir barbarlığa, vahşete döktü.

Bugün de burjuvazi, Kürt sorununu kavramaya yetenekli ve istekli olmadığını bir kez daha gösteriyor. Hala, halkımızı ortadan kaldırmanın yol ve yöntemlerini tartışıyor. Demokratik bir çözüm aklının kenarından bile geçmiyor ve geçmez.

Oysa Kürt sorunu ancak demokratik bir çözümle son bulabilir. Bunun yolu ise Kürt halkının varlığını ve haklarını tanımaktır.

Herkes şunu anlamalı artık: Kürtler bir ulustur, kendi ülkeleri vardır. Bizim halkımız da her halk gibi özgür yaşamak istiyor, kendi kendini yönetmek istiyor. Bunun çözüm yolu ise Kürt halkına kendi kaderini tayin hakkını tanımaktır.

Başka türlü her kim, Kürt halkını, zorla ya da "yumuşak" yöntemlerle ortadan kaldırabileceğini sanıyorsa yanılıyor. Kimse kendisini böyle bir düşe kaptırmamasın.

Bir "operasyon" ve insan hakları

Geçtiğimiz mart ayı içinde, İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri Dev-Sol'a yönelik gerçekleştirilen operasyonlarda birçok olayın faili olarak aranmakta olan çok sayıda örgüt üyesi ve yöneticisinin yakalandığını açıkladılar.

Bu açıklamayı izleyen günlerde ve tamamlar nitelikte, TRT, gerici Türk basını, gözaltına alınanları çok sayıda muhtelif tipte silahla görüntüleyip suçlu ilan ederek yoğun bir şekilde kamuoyuna duyurdu.

Ne var ki, başlatılan bu kampanyadan kısa bir süre sonra, MİT'in, emniyet görevlilerinin, basının suçlu olarak ilan ettiği 6 kişiden 4'ü DGM savcılığına suçsuz diye serbest bırakıldı.

26 Şubat'ta gözaltına alınıp 17 Mart günü serbest bırakılanlardan Haziran Yayınevi sahibi Ahmet Zengin, olayla ilgili olarak bir basın toplantısı düzenleyerek şu açıklamada bulundu: "Emni-

yette bana ve diğer arkadaşlarıma zorla bir takım suçlar yükletilmeye çalışıldı. Fakat reddettik. Daha sonra bizleri çeşitli silahlarla donatılmış bir masanın etrafında sıraya dizdiler. Basından çağırılan gazeteciler, bu şekilde fotoğraflarımızı çektiler. Olayın bu denli abartılmış ve çarpıtılmış olarak basında çıkacağına pek ihtimal vermedim."

12 Eylül rejimi altında yaşanan olaylardan sadece biri olan bu gelişme, polis teşkilatının insanları nasıl keyfi olarak peşinen suçlu ilan edebildiğini, basını amaçları yönünde nasıl harekete geçirdiğini, yönlendirdiğini açıkça gösteriyor.

Yine gerici basında, yakalananlarla birlikte ele geçirilen silahlar olarak görüntülenen ve kamuoyuna yutturulmaya çalışılan silahların daha önce de belki defalarca TV ve basında gösterilen silahlar olduğu kolaylıkla anlaşılabilir.

Evren-Özal diktatörlüğü, kamuoyunu anarşi tehdidi ile etkilemeye çalışarak demokrasi güçlerine yeni saldırılar için ortam yaratmayı amaçlamaktadır.

Olaya karşı tepkiler sürerken, Ahmet Zengin'in, Doç. Yalçın Küçük'le düzenlediği basın toplantısına Tutuklu ve Mahkum Aileleri Derneği yöneticilerinden Fatma Şasen, Yazar Demirtaş Ceyhan, Erdal Öz, Bilgesu Erenus, Aslan Başer Kafaoglu ve çok sayıda izleyici katıldı. Yalçın Küçük, olayla ilgili 14 Mart tarihli Hürriyet ve Güneş gazetelerinde çıkan haberlere ilişkin olarak, "Bu haber gerçekleri açıkça ve bilerek çarpıtmının ötesinde, cüretli bir sorumsuzluğu yansıtıyor. Bu haber, İstanbul Emniyet Müdürü Ünal Erkan ile Muavini Mehmet Ağrı süslemeyi amaçlıyor. Gazetelerin kilit mevkilerinde MİT mensuplarının çalıştırıldığı sonucunu çıkarabiliyorum." diyerek Hürriyet ile Güneş gazetelerinin muhabirleri hakkında soruşturma açılmasını isteyeceğini ve bu iki gazeteyi Uluslararası Basın Enstitüsüne şikayet edeceğini açıkladı.

Görülen odur ki, diktatörlük ve hükümeti insan haklarını yoketmekte, tanımamakta ısrarlıdır. Zulüm ve zorbalık, şimdi insanlar haklarını kullanamaması diye daha da artırılıyor. İşkence ve baskılar her türlü hak arama girişimini geriletmek içindir. Hak aramak, düşünmek, yazmak, çizmek, toplamak, örgütlenmek suç ve işkence nedenidir. Bu rejim altında, işkencelere karşı Hipokrat yemininin bile değiştirilmesinin düşünülmesi, insan hakları düşmanlığının, zulüm ve zorbalığın vardığı düzeyin sonucudur.

İşte bu nedenle, insan haklarının sınırsız uygulanması için, demokrasi için çabaları artırmak gerekiyor.

Kürt halkı göçe zorlanıyor Toplu göç önlenmelidir

Geçtiğimiz Şubat, Mart ayları içinde oldukça geniş bir şekilde basına yansıyan toplu göçe zorlama olayı, özünde 12 Eylül yönetiminin halkımıza karşı sürdürdüğü zorba ve baskıcı politikasının bir yansımasıdır. Özellikle Malatya, Erzurum, Elazığ ve Tunceli illerinin kırsal kesiminde oturan geniş bir Kürt kitlesini hedeflemesi aynı şekilde yıllardır sürdürülen eritme politikasının bir devamı olarak gelişiyor.

12 Eylül rejiminin, binlerce köylü aileyi yerinden, yurdundan koparıp toplu göçe zorlama girişimine karşı, ilerici yurtsever güçlerin, tüm demokrasi güçlerinin, kamuoyunun gösterdiği tepki karşısında yeni bir manevraya baş vuran Özal hükümeti, göç olayında sözde bir zorlamanın olmadığını, sözkonusu köylerde oturan halkın kendi isteği ile göç etmek istediğini belirterek ve kamuoyunu yanıltmak amacıyla Tunceli yöresinde bir anket düzenledi.

Tunceli Orman İşletme Müdürlüğünce yapılan ve Orman Bakanlığına bir raporla gönderilen anket sonucuna göre, tebliğat yapılan 234 köyden 210'u ankete katıldı. 210 köyde yaşayan toplam 91 bin kişiden 78 bin 382 kişi "göçe evet" diyormuş. Rapora ayrıca "göç isteğinin tamamıyla vatandaşın kendi isteğiyle olduğu" ilave ediliyor.

Son iki nüfus sayımı arasında, Tuncelinin nüfusu 158 binden 152 bine düştü. Neden? Tunceli doğumlu ve Tunceli dışında yaşayanların sayısı ilin nüfusunun üçte ikisi kadardır.

1938 lerde devletin gerçekleştirdiği korkunç katliamdan sonra, Tunceli halkı, bir yandan yarasını sarmaya çalışırken, öte yandan zorlu yaşam kavgasıyla bugüne geldi. Türk devleti, Tunceli'ye

karakol ve hapishaneden başka bir yatırımda bulunmadı. İlin sanayi üretiminin ülke genelindeki payı, onbinde birdir. Tarım kesiminin ülke tarımsal üretimindeki payı binde üç dolayındadır. Yurtiçi gayrisafi hasıladaki payı binde iki düzeyindedir. Tunceli'de her üç bin kişiye bir doktor, her bin kişiye bir hasta yatağı düşmektedir.

Bu tabloya ayrıca polis-jandarma baskısını ve sürekli estirilen devlet terörünü ilave ederseniz halkı yoksulluğa iter, onu canından bezdirirsiniz ve bunu da sistemli bir devlet politikası haline getirirseniz halkı göçe zorlamakta fazla zorluk çekmeyeceğinizi düşünebilirsiniz. Ayrıca böylesi koşullarda istediğiniz anket sonuçlarını da elde edebilirsiniz. Ancak tüm sahtekarlıklarınızla kitleleri al-

datamazsınız. Türk egemen güçleri Kürt halkına şimdiye dek kan ve zulumden başka bir şey vermedi. Şimdi de Kürt halkını göçe zorluyor.

Demokrasi güçleri, göç olayına karşı tepkilerini sürdürürken SHP, Tunceliye ilişkin bir göç raporu hazırladı. Orman Bakanlığının hazırladığı anket sonuçlarının da değerlendirildiği SHP raporunda, "Tunceli köylüsü, aşırı baskı altındadır. Güvenlik güçleri, olumsuz zamanlarda köylüyü sürekli rahatsız ediyor. Köylü hak arıyamamaktan doğan yılgınlıkla göçe evet dedi." denilirken, SHP Tunceli Milletvekili Yıldırım da: "Tunceli yok edilmek isteniyor" dedi.

Tüm demokrasi güçleri, hükümetin göç politikasına karşı seslerini daha gür çıkarmalı, toplu göçler tamamen önlenmelidir.

Kürt halkı vardır ve ulusal demokratik hakları tanınmadıkça Kürt sorunu olacaktır

Kürt tabusu yıkılıyor

"Mahalli güvenlik kuvvetleri yanında, çevik güvenlik kuvvetlerinin 24 saat harekete ve görev almaya hazır bulunacak şekilde teşkil edilmesi önem taşır. Her türlü arazi ve iklim şartlarında aksaksız ve yeterli bir irtibat, hareket kabiliyeti esastır. Bölgeyi çok iyi bilen, bölgesel lehçe ve dili mükemmel bilen, özel eğitilmiş, özel yetenekli personel, hafif, seri ve etkili ateşli silahlar, araç gereçler, personel ve teçhizatın ana özelliklerini oluşturur. Mevcut teşkilattan azami derecede yararlanılır, merkezi olmayan yönetim esas alınır, yetkiler alt kademelere aktarılır. Personel bu esasa göre seçilir ve atanır". Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Olağanüstü Hal ve Savaş Hazırlıkları eski daire başkanı emekli kurmay albay Hikmet Ögüş, 26 Şubat tarihli Tercüman gazetesindeki yazısında, Türkiye Kürdistanı'nda yürütülmekte olan terör operasyonlarının teknik yöntemlerini böyle açıklıyor.

Geçtiğimiz yıl aynı konu ile ilgili bir soruya verdiği yanıtta Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk ise şöyle diyordu: "Askeri hareket bölgesi ile ilgili bilgi vermek sakıncalıdır." Yine Hürriyet gazetesinin sorularını yanıtlarken İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut, 5500 köy korucusu bulunduğunu ifade ettikten sonra, bu konu ile ilgili fazla bilgi veremeyeceğini belirtiyor.

DÜŞMAN: KÜRT HALKI

Her dönem Kürt halkının varlığını inkar eden ama, "Doğu illeri", "lehçe farkı" gibi kavramlarla, yok saydığı Kürt halkına yönelik "politikalar" yürüten egemen güçlerin, 12 Eylül rejimi altında Kürt halkını düşman ilan eden politikaları işte bu sözlerle ilan ediliyor. Gerçekte ise sözkonusu olan, kendi topraklarında yaşamakta olan Kürt halkının tarif edilmesi olanaksız, korkunç ve iğrenç boyutlar almış bulunan kanlı operasyonların hedefi yapılmış olmasıdır. Gerçekte varolan, suçsuz insanların kurşuna dizilmesi, işkencelerden geçirilmesi, Kürtlerin köylerinden sürülmesi ve kendi toprakları üzerinde yaşamamaz hale getirilmesidir.

Kürt ulusal sorununu askeri araçlarla çözmenin perspektiften yoksun olduğu eğiliminin artmasına bir işaret olarak gelişen bu tartışmalarda, görüşlerin büyük bölümü "başka yöntemler" ve "uzun vadeli planlar" üzerine değiniyor olsa da, bu bir yandan da, Türkiye Kürdistanı'ndaki devlet terörü politikasının ve Kürt ulusunun varlığını inkar eden ırkçı-şoven ideolojinin iflasını gösteriyor.

Evren-Özal diktatörlüğü eski burjuva iktidarlar gibi Kürtlerin varlığını inkar temelinde bir politika yürütüyor. Kürt halkının ulusal varlığını kabul ettirmek, ulusal demokratik haklarını elde etmek ve kendi topraklarında özgürce yaşamak istemesini suç sayıyor, bu yöndeki her türlü girişimi "bölücülük"le suçlayarak, terör uyguluyor. Şimdi onlar şovenizmi daha çok azdırarak, Türk emekçilerin bilincini bulandırmaya çalışıyorlar, yığınların ulusal duygularını istismar ederek Türk ve Kürt halkının arasına düşmanlık sokmaya çalışıyorlar. Böylece iki halkın

SOL BİRLİK

DEMOKRATİK GÜÇBİRLİĞİ PLATFORMU'NDAN:

"Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıya son vermek, onun ulusal demokratik haklarını sağlamak ve tüm ulusal azınlıkların dil ve kültürlerini geliştirmelerinin önündeki engelleri kaldırmak."

birliğini engellemeyi, ortak başkaldırıları geriletmeyi amaçlıyorlar.

Rejimin, düşman saydığı Kürt halkını aşağılayan, Kürt yurtseverlerini düşman gibi gösteren propagandaları, askeri birliklerin Türkiye Kürdistanında estirdikleri aralıksız terör, uydurma "Kürt tehlikesi", şimdi demokratik hak ve özgürlüklerini kazanmak isteyenleri geriletmede, rejim karşıtı muhalefeti etkisizleştirmede bir silah olarak kullanılıyor.

TERÖRÜN ADI

Geçtiğimiz yıl bir Yunan gazetesinin sorularını yanıtlayan, Başbakan Turgut Özal, "Kürtler Türkiye de azınlık değildir. Tüm Türk halkı gibi Kürtlerde Türkiye'nin efendisidir". derken, aslında Türkiye Kürdistanı'ndaki baskı ve terörün gerçek nedeninin burada yaşayan insanların ulusal kökenleriyle bağlı olduğu gerçeğini gözler önüne seriyordu. Nitekim, Kürt halkının sorunları, rejimin Kürt halkına karşı işlediği suçların ortaya dökülmesiyle, Kürt halkının durumu yasal planda da dile getirilmeye, insanlık dışı uygulamalara tepki gösterilmeye de başlanıyordu. Yöredeki uygulamaları yerinde inceledikten sonra basına açıklama yapan SHP milletvekilleri şunları belirtmişlerdi: "Doğu insanı için takvim 12 Eylül 1980 saat 04'de durmuştur. Doğu insanı sürekli takip altındadır. Doğudaki vatandaşların gözlerinde okunan tek şey korkudur. Bazen sırf ilinin adının Tunceli olmasından, bazende çeşitli kanunsuz gerekçelerle vatandaşlık hakları kullandırılmıyor".

"Kürt halkı üzerindeki terör sona ersin" diyen herkesin "bölücülük" suçlandığı koşullarda SHP milletvekillerinin bu açıklamaları sonucu ortaya çıkan, rejimin terör ve cınayeti olmuştur. Çünkü, Türkiye Kürdistanı'nda ulusal demokratik hakları hiçbir zaman kendilerine tanıtmamış bir ulus yaşamaktadır. Kürtçe üzerindeki yasak anayasa maddesidir ama mahkemelerde Kürtçe tercüman kullanılır. Yıllardır askeri kuşatma altında tutulan, köy köy, kasaba kasaba işkenceden ge-

çirilen insanlar Kürt oldukları için bu muameleyi görürler.

BİR SORUN VAR MI?

Kürt halkına yönelik terörün yanı sıra, sözkonusu olanın bir ulusun varlığı olduğu şimdi daha geniş çevrelerce görülmeye, ifade edilmeye başlandı. Son sınırötesi operasyo-

Gerçekte ise sözkonusu olan, kendi topraklarında yaşamakta olan Kürt halkının tarif edilmesi olanaksız, korkunç ve iğrenç boyutlar almış bulunan kanlı operasyonların hedefi yapılmış olmasıdır. Gerçekte varolan, suçsuz insanların kurşuna dizilmesi, işkencelerden geçirilmesi, Kürtlerin köylerinden sürülmesi ve kendi toprakları üzerinde yaşayamaz hale getirilmesidir.

nun ardından kimi parti yöneticileri ve yazarlar görüşlerini açıklayarak, sorunu yeni bir düzeyde, yasal planda tartışma gündemine getirdiler.

"Yakın zamana kadar, Türkiye'de Kürt asıllı olduğunu söyleyen bir kimsenin başı derde girerken, şimdi, siyasal yelpazenin her kesiminden bazı yazar ve politikacılar bunda yadırganacak bir şey olmadığını söyleyip, yazabilir olmuşlardır". diyor eski başbakanlardan Bülent Ecevit. (20 Mart Hürriyet). İlhan Selçuk Cumhuriyet gazetesinde, "Türkiye'de Kürt bulunmadığını söylemek yanlış" derken, Milliyet'te Metin Toker, "Kürt sorunu Türkiyeye özgü değildir. Kürt asıllı bir halk Ortadoğu'nun çeşitli ülkelerinde yaşamaktadır" diyor.

"Bugün karşımızda bir Kürt sorunu vardır. Biz ne kadar dağ Türkleri dersek diyelim sorunumuz açıkça Kürt sorunudur" (M. Ali Birand, Milliyet 4 Mart). "Bal gibi Kürt de vardır Kürt sorunu da. Üstelik bu yeni bir olgu değildir. Abdülhamit döneminden Meşruti-

yet'e, Meşrutiyetten Cumhuriyet'e kadar kuşaklar boyu aktarılagelen bir sorundur". (Örsan Öymen 12 Mart Milliyet). Yukarıdaki satırların yanı sıra Milliyet gazetesinin 10 Mart tarihli sayısı ve haftalık Yeni Gündem dergisinin 54. sayısı (bu sayı hemen toplatıldı) Kürt sorunu başlığı altında konuyu işleyerek, değişik görüşlere yer verdiler.

Kürt ulusal sorununu askeri araçlarla çözmenin perspektiften yoksun olduğu eğiliminin artmasına bir işaret olarak gelişen bu tartışmalarda, görüşlerin büyük bölümü "başka yöntemler" ve "uzun vadeli planlar" üzerine değiniyor olsa da, bu bir yandan da, Türkiye Kürdistanı'ndaki devlet terörü politikasının ve Kürt ulusunun varlığını inkar eden ırkçı-şoven ideolojinin iflasını gösteriyor. Diğer yandan "Kürt sorunu"ndan değişik biçimlerde kurtulmayı düşünen kimi çevrelerin Kürt halkının ulusal demokratik haklarına kavuşması doğrultusunda gerçekçi çözümler önermedikleri görülmüyor.

Şimdi Kürt ulusal sorununa ilişkin kimi gerçeklerin dile getirilip tartışılıyor olması büyük önemdedir. Henüz Kürt halkının varlığını açıkça tanımaya yanaşmayan, Kürt halkının ulusal demokratik haklarının tanınması zorunluluğundan söz etme yerler arasında da Kürdistan'daki yasa tanımaz uygulamalara karşı çığlıkların bulunması; bu çevrelere, başka bir ulusu ezen bir ulusun özgür olmayacağı ve yine, Kürt halkının aktif desteği ve katılımı olmadan Türkiye'de demokrasi mücadelesinin zayıf kalacağını kavratılması için olanaklar artıyor.

Kürt halkının varlığı inkar edilirken, ezilen bir ulusun tüm demokratik hakları çiğnenirken demokratlığın bir gereği olarak buna sessiz kalmamak, Evren'lerle, Özal'larla aynı dili kullanmamak kadar önemlidir.

KÜRT GERÇEĞİ

Gerçeklerin üstü örtülmüyor. Kürtler vardır ve bu halkın ulusal demokratik hakları tanınmadığı sürece de Kürt sorunu olacaktır. Burjuvazinin "bölgesel gerilik" diye ele aldığı sorunun, özünde Kürt sorunu olduğunun Türk demokrat çevrelerce doğru olarak kavranması, işbirlikçi tekeli burjuvaziden ayrı bir

yerde durabilmek açısından değerlidir. Kürt halkının varlığı inkar edilirken, ezilen bir ulusun tüm demokratik hakları çiğnenirken demokratlığın bir gereği olarak buna sessiz kalmamak, Evren'lerle-Özal'larla aynı dili kullanmamak kadar önemlidir.

Şimdi, rejimin Türkiye Kürdistanı'nda tehlikeli ve barbarca sürdürdüğü politikaya karşı olan güçler, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkını taşıyan güçlerden, Kürt ulusal sorununu 'Doğu sorunu' olarak adlandıran muhalefet çevrelerine kadar uzanmaktadır. Sözkonusu muhalefet T. Kürdistanı'nda yığınların baskısıyla daha da artma potansiyeli taşıyor.

Bu koşullarda Evren-Özal diktatörlüğünün ırkçı-şoven kampanyalarına karşı durmak, Türk ve Kürt demokrasi güçlerinin birliğini engelleme çabalarını boşa çıkarmak zorunluluktur. Türk demokrasi güçleri Kürt halkının varlığının tanınması, Kürt halkı üzerindeki ulusal baskının sona erdirilmesi yönünde çaba gösterdikleri oranda demokrasi mücadelesi yükselecektir. Değilse, Türkiye Kürdistanı'nda ulusal baskıya son verilmeden Kürt halkının varlığı ve ulusal demokratik hakları tanınmadan demokrasi hep sözde kalacaktır.

Yeni durum Kürt ulusal hareketine de yeni görevler yüküyor. ABD emperyalizmi ve işbirlikçilerine, 12 Eylülcü rejime karşı, demokratik bir rejim için savaşım; Kürt halkının kendi ulusal demokratik hakları için mücadelenin baş gündemi oluyor.

DEMOKRASİ İÇİN

Diktatörlük sorunu baskı ve zorbalıkla, sinsice yöntemlerle çözmeye çalışıyor. Bu yol çıkmaz yoldur. Bu yol bölgede terörizmi tırmandırma, ABD planlarına hizmet yoludur. Bugün ülkemiz doğrudan Amerika ile bağlı, hiç bir ulusal karakter taşımayan bir yönetim altındadır. Yalnız Kürt ulusal haklarını savunanlar değil, Amerikan emperyalizmine karşı ulusal bağımsızlığı savunanlar da en ağır baskılar altındadır.

ABD emperyalizmi dünya egemenliğini ele geçirme planlarında, nükleer savaş kıskırtıcısı girişimlerinde Türkiye'ye özel bir rol biçiyor. Bugün, Reagancı yönetimin Ortadoğu'da askeri-politik konumlarını güçlendirme planlarında Türkiye'ye biçtiği rolü artırdığı, işbirlikçi tekeli burjuvazinin Ortadoğu'da daha etkili bir konum elde etmek arzusu, Türkiye'yi İsrail'in kardeşi olarak bir jandarma durumuna getirme istekleri, ülkenin ABD emperyalizmine her yöndeki bağımlılığının niteliksel olarak arttığı dikkate alınmak zorundadır.

Yeni durum Kürt ulusal hareketine de yeni görevler yüküyor. ABD emperyalizmi ve işbirlikçilerine, 12 Eylülcü rejime karşı, demokratik bir rejim için savaşım; Kürt halkının kendi ulusal demokratik hakları için mücadelenin baş gündemi oluyor.

Şimdi barış ve demokrasi için, Kürt ulusal sorununun halklarımızın ortak çıkarları doğrultusunda ve Kürt halkının özgür iradesi temelinde, adil, barışçı ve demokratik bir çözümün yolunu açabilmek için birlikte mücadeleyi yükseltmek gerekiyor.

Geri bıraktırılmış ülkeler ve borç kamburu

Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu (IMF), emperyalist ülkelerin bankaları yıllardan beri geri bıraktırılmış ülkelere faizle kredi, borç para veriler. Borçlu ülke bu krediyi kalkınmasında kullanacak ve zaman içinde de borcunu ödeyecektir. Ama ilk alınan borç yetmez ve ardından daha da büyük miktarlarda borçlar alınmaya başlar. Borçların faizleri biriktikçe birikir. Emperyalist tekellere bağımlı ekonomi bir türlü borçlarını ödeyebilecek düzeyde gelişme gösteremez. Öyle bir an gelir ki; sürekli olarak alınan yeni borçlar ancak eski borçların faizini ödemek için yeterli olur. Ülke ulusal gelirinin önemli bir kısmını borç ödemeye ayırdığı

ve üstelik de yeni borçlar aldığı halde tüm bunların toplamı ancak eski borçların faizini ödeyebilir.

Latin Amerika ülkeleri başta ABD olmak üzere emperyalist ülkelerin, bu ülkelerin bankalarının ilk kredi ve borç verdikleri ülkeler olmuşlardır. Yıllarca bu borçlar birikmiştir ama bu ülkeler kalkınamamış, açlık ve sefalet ortadan kaldırılamamıştır. Yeni alınan borçlar eskilerinin faizlerini ödemekte bile yetersiz kalmaya başlamıştır. Aralarında Arjantin ve Meksika'nın da bulunduğu bu ülkeler dünyanın en çok borçlu olan ülkeleri arasında başta gelmektedirler.

Latin Amerika ülkelerinin bir bölümü aldıkları bir kararla IMF'den ve büyük bankalardan kendilerine kredi açılmasını aksi durumda borçlarını ödemeyeceklerini açıklamışlardır. Bir bölümü ise borçlarının faizlerini ödemeyi reddetmektedir. Bu durum uluslararası finans kuruluşlarında büyük bir panik ve çaresizlik yaratmış durumdadır. Ya uluslararası finans kuruluşlar ve bankalar zor günler yaşayacaklar ve belki de iflasa sürükleneceklerdir, ya da yine bir yolu bulup alacaklarını ve faizlerini geri bıraktırılmış ülke halklarının sırtından çıkartacaklardır.

Her durumda uluslararası finans kuruluşları ve bankalara olan borçların, en azından bu borçların faizlerinin, ödenmemesi ülke halklarının çıkarlarına olan önemli bir anti-emperyalist tutumdur.

Türkiye de geri bıraktırılmış ve borçlu bir ülkedir. Sürekli yeni borçlar alınmakta ve buna karşılık eskilerin faizleri bile zorlukla ödenebilmektedir. 12 Eylül rejimi altında dış borçlar da hızla artmıştır. Faşizm ve onun hükümeti Özal, borçlarına sadık olduklarını defalarca açıklamışlardır. Böylece uluslararası finans kurumları ve bankalar karşısında 'güvenilir' olduklarını göstermişlerdir. Ülke bu borçları tüm çalışanların iyice artan sefaleti pahasına ödemektedir. Ödemekle de borç azalmamakta tersine artmaktadır.

1981'de toplam 16 milyar 861 milyon dolar olan dış borç, 1985'de 25 milyar 12 milyon dolara çıkmıştır. Faizleri de eklendiğinde toplam borç 30 milyar dolardan fazladır. 1981-85 yılları arasında ise 14 milyar dolar borç ödenmiştir. Ekonomi ödeyebildiğinden daha fazla borç almak zorunda bulunduğundan borç sürekli artmaktadır.

Uluslararası finans kurumlarının ve bankaların sınır tanımaz sömürücü politikasına karşı çıkmak ve Latin Amerika ülkelerinin yolunu izleyerek borçların, en azından faizlerini ödemeyi durdurmak ülkemizin gelişmesi, halkımızın sefaletten kurtulması için atılması gerekli zorunlu adımlardan biridir.

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'
kısa haberler
..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

● Şili'de, Pinochet rejiminin cezaevlerinde bulunan politik tutukluların işkenceleri ve ağır cezaevi koşullarını protesto için geçen ay başlattıkları açlık grevi sürüyor. Şili'deki politik tutuklular ve tutuklu aileleriyle dayanışma komitesinin yaptığı açıklamaya göre, açlık grevine giden politik tutukluların sayısı 400'ü aşmış bulunuyor. Santiago merkez cezaevinden sonra ülkenin diğer büyük kentlerindeki cezaevlerinde de yüzlerce politik tutuklu açlık grevi yapıyor.

Öteyandan, Şili Emekçilerinin Ulusal Yönetimi adındaki sendika konfederasyonunun çağrısı üzerine 25 Mart günü Şili'de ulusal çapta protesto eylemleri yapıldı. 25 Mart günü yapılan ulusal direnişe gençlik ve kadın kuruluşlarının yanı sıra, esnaf ve kamyon sürücüler, öğretmenler de katıldı.

● Nikaragua Dışişleri Bakanlığı Birleşik Amerika yönetimine bir Nota vererek, Beyaz Saray'ın devlet terörizmi politikasını protesto etti. Notada resmi bir devlet kuruluşu olan CIA'nın, karşıdevrimci Contralara bir dizi sivil tesisi de hedef olarak gösteren saldırı planı vermesi, devlet terörizminin yeni bir örneği olarak niteleniyor. Notada ayrıca, "Birçok sanayi tesisiyle sivil hedeflerin bu planda yer alması, Contraların sürekli bir biçimde eğitilmesi ve finanse edilmesi şunu açıkça gösteriyor: Bu planın uygulanması sonucu ortaya çıkacak bütün insan kaybı ve maddi zararların tek sorumlusu Amerikan yönetimi olacaktır" deniyor.

● İsrail Komünist Partisi Genel Sekreteri, İsrail parlamentosunda yaptığı konuşmada Tel-Aviv yönetiminin Güney Afrika'daki ırkçı rejimle süren politik ve ekonomik işbirliğini sert bir dille eleştirdi. Tel-Aviv ile Pretoria arasındaki her tür işbirliğine derhal son verilmesini isteyen Meir Vilner, ırkçı Botha rejimiyle diplomatik ilişkilerin kesilmesi gerektiği görüşünü savundu. İsrail silahlarıyla ve İsrailli askeri uzmanların yardımıyla Güney Afrika'nın paralı askerlerinin hem bu ülkede, hem de Namibya'da Angola'da ve Mozambik'de kırmöar düzenlediğini anımsatan IKP Genel Sekreteri, "Özellikle nükleer alandaki işbirliği, ülkemiz ve bölge barışı için korkunç sonuçlara yol açabilir" dedi.

● Arjantin'de askeri diktatörlükler döneminde toplu cinayetler işleyen binlerce kişinin işkenceden geçirilmesinden sorumlu olan generallerin yargılanmasına devam ediliyor. Reuter Ajansının bildirdiğine göre, Arjantin'in Mendoza kentinde eski generallerden Huan Pablo Seo hakkında da dava açıldı. Savcılık tarafından hazırlanan iddianamede cuntacı generallerden Huan Pablo Sao'nun emriyle Mendoza kentinde 1983 yılına kadar binden fazla kişinin özel işkence odalarında ya da doğrudan kurşuna dizilerek katledildiği, bunların toplu mezarlara gömüldüğünün saptandığı kaydediliyor. Cuntacı general Sao ile birlikte, aynı cinayet suçlarından 8 polis şefi ve 3 subay da mahkeme önüne çıkarılıyor.

● Birleşik Amerika ve Fransa'dan sonra İngiltere de Güney Pasifiği atomsız bölge ilan eden Raratonga anlaşmasının getirdiği statüye uymayacağını açıkladı. Güney Pasifi bölgesinden 13 ülkenin imzaladığı anlaşma, bunların 8'inin parlamentosunda onaylandıktan sonra yürürlüğe girmiş ve söz konusu ülkeler nükleer güç sahibi devletlere başvurarak, atomsız bölge statüsüne uyma cıklarına dair protokolü imzalamalarını istemişti. Sovyetler Birliği ve Çin Halk Cumhuriyeti bunu hemen kabul etmiş, Birleşik Amerika ile Fransa ise anlaşmayı reddetmişlerdi. Londra'da İngiliz Savunma Bakanlığı sözcüsünün yaptığı anlaşmaya göre, İngiltere de söz konusu Raratonga anlaşmasının getirdiği atomsız bölge statüsünü reddetti.

● İsrail'in işgali altındaki Gazze ve Rafha kentlerinde binlerce Filistinli kadın, İsrail işgal birliklerinin baskı ve terörünü protesto etmek için gösteri yaptı. Son günlerde İsrail işgal kuvvetlerinin bu kentlere sık sık baskınlar düzenleyerek keyfi tutuklamalara girişmesi ve sokak ortasında adam kurşunlamasını protesto eden Filistinli kadınlara İsrail polisi copla saldırdı. Üç Filistinli kadını ağır yaralayan İsrail polisi gösteriye katılanlardan 140 kişiyi tutukladı. Tutuklanan Filistinli kadınların Gazze kentindeki İsrail işgalcilerinin yeni kurdıkları hapishaneyi kapatıldıkları bildiriliyor.

● Paraguay Komünist Partisi ülkenin tüm demokrasi güçlerini Stroesner diktatörlüğüne karşı mücadele birliği güçlendirmeye çağırdı. PKP'nin 59. kuruluş yıldönümü nedeniyle yayınlanan çağrıda, Paraguay halkının çetin mücadelesi sonucunda muhalefet güçleri arasında oluşan geniş cepheyi Paraguay komünistlerinin vargüçle destekledikleri kaydediliyor.

Paraguay Komünist Partisi, diktatörlük karşıtı muhalefet partilerinin yeni anayasaya, toprak reformu ve ülkedeki tüm yabancı şirketlerin millileştirilmesi, demokratik hak ve özgürlüklerin sağlanması istemlerini destekliyor ve Stroesner diktatörlüğüne karşı, ülkede demokratik reformların gerçekleştirilmesi için, ülkenin tüm demokrasi güçleriyle birlikte mücadele etmeye hazır olduğunu bir kez daha vurguluyor.

Latin Amerika ülkeleri borç ödemelerine karşı çıkıyor

Latin Amerika ülkelerinin 1982-1986 döneminde dış borç faizi olarak Amerikan ve Batı Avrupa bankalarına ve öteki finans kuruluşlarına toplam 130 milyar dolar ödedikleri belirlendi. Kısa adı SELA olan Latin Amerika Ekonomik Örgütü'nün yayınladığı son verilere göre, Latin Amerika ülkelerinin 1982-1986 döneminde dış ticaretten elde ettikleri gelirin yarısından fazlasını, Brezilya ve Arjantin'in ise dış ticaret gelirlerinin hemen hemen tümünü dış borç faizi olarak Amerikan ve Batı Avrupa bankalarına ödemek zorunda kalmışlardır.

Öteyandan Peru Cumhurbaşkanı Aleri Garcia, tüm Latin Amerika ülkelerini emperyalizmin sömürü ve soygun politikasına, bu arada ağır borç faizlerine karşı ortak tutum almaya çağırdı. Meksika gezisi sırasında konuşan Peru Cumhurbaşkanı, Latin Amerika halklarının gelişmiş kapitalist sanayi ülkelerinin ve uluslararası mali kuruluşlarının aşırı faiz politikasına karşı ortak bir tutumla çıkarlarını koruyabileceklerini söyledi.

● PERU

Peru 1986'da dış borç ödentisini kısıtlamıştı. İhracat gelirlerinin yüzde 10'u kadar bir miktar dış borçlara ödenmekteydi. Bunun sonucu olarak ülke ekonomisi yüzde 8 oranında bir büyüme kaydetti. 1985 yılının temmuz ayında açıklanan Olağanüstü Ekonomik Önlem Programı sonucu önemli başarılar sağlandı. Örneğin, fiyat artışlarının kontrolü, faiz (diskontsazte) oranlarının düşürülmesi. Sabit kur ayarlamasına gidildi. Devlet kaynaklarıyla gerçekleştirilmesi öngörülen, fakat acil olmayan projelerden vazgeçme yoluyla devlet giderleri düşürüldü. Enflasyon oranında düşüş, gerçek (reel) ücretlerde ise yükselme görüldü. Sanayi üretimi arttı.

● BREZİLYA

Brezilya hükümeti Şubat 1987'de üç ay geçerli olmak üzere kredi faizlerinin ödenmesini durdurdu. Ondan sonraki ilk iki ayda yaklaşık 2 milyar dolarlık biriken faizler ödenecek. Bu önleme başvurulmasının nedeni dövizlerinin azalmasıydı. Bu yapılmıyorsa, 1987 yılında Brezilya'nın sadece kredi faizleri için ödemesi gerektiği miktar 12 milyar dolayında olacaktı.

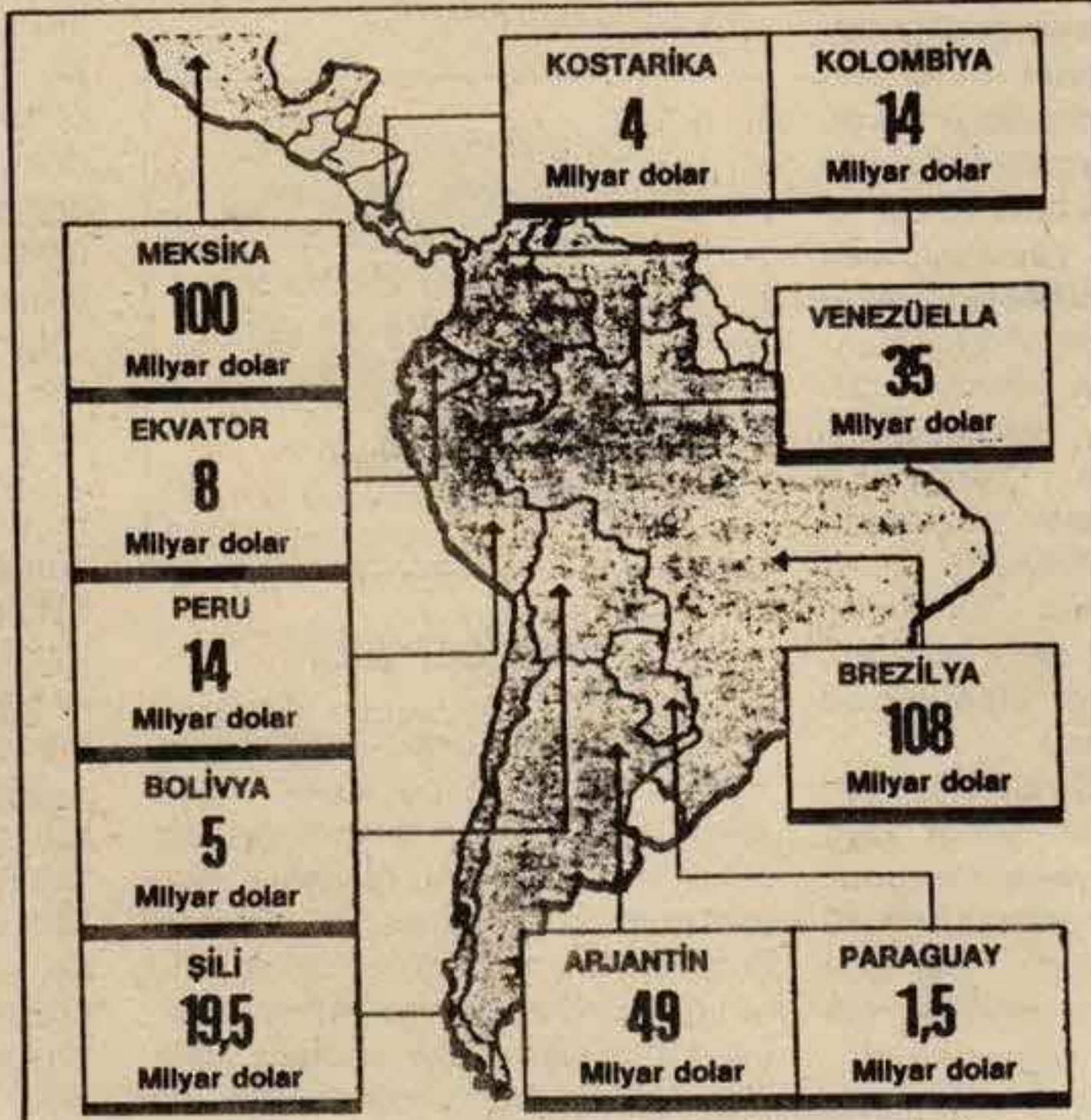
● ARJANTİN

Arjantin'in de dış borç faiz-

leri ödemelerini durdurabileceği açıklandı. Arjantin Maliye Bakanı Broderzon, Buenos Aires'de yaptığı açıklamada, dış borçların ödendiği bankalarla görüşmelerin sürdüğünü, Arjantin'in bu görüşmelerde her iki taraf için de kabul edilebilir çözümler için çalıştığını kaydettikten sonra, "Eğer görüşmeler çıkmaza girerse, Arjantin, ulusal ekonomisinin gelişmesine öncelik tanıyacak ve faiz ödemelerini durdurabilecektir" dedi. Arjantin'in dış borçlarının 53 milyar dolara yaklaştığı kaydediliyor.

● EKVATOR

Ekvator bu yılın haziran ayına kadar yabancı özel bankalara faiz ödemelerini durdurduğunu açıkladı. Ekvator Maliye Bakanı Alberto Dahik, Kito'da yaptığı açıklamada, yabancı özel bankalara dış borç faiz ödemelerinin şimdilik üç ay için durdurulduğunu kaydederek, hükümetin faiz ödemeleriyle ilgili kararını açıkladı. Bilindiği gibi, Ekvator hükümeti daha önce de bir bildiri yayınlarak, ülkenin faizleri ödeyecek durumda olmadığını ve gerekli önlemlerin alınacağını duyurmuştu.

Başarafa 1. sayfa

ya sistemi durumuna gelen sosyalizmin dinamik bir gelişme sonucu güçlü bir sistem durumuna geldiği kaydediliyor. Emperyalizmin ve faşizmin saldırılarına uğrayan Sovyet ülkesinin ve halkının çok ağır kurbanlar verdiği, ancak bütün sınavlardan başarıyla çıktığı belirtilen Çağrı'da, Sovyetler Birliği'nin kendi hataları, yasaların çiğnenmesi, dogmatik düşünce tarzı sonucunda da büyük zararlar gördüğü belirtilerek, "Ama Sovyet insanlarının sosyalizme bağlılığı, Leninci devrimci gelenekler bizlerin tüm alanlarda işleri iyice doğru yönlendirmemize olanak vermiştir. SBKP'nin yenilenme politikasının özünü 'Daha çok sosyalizme, daha çok demokrasi' oluşturmaktadır" deniyor.

SBKP MK'nın Açıklaması:

SBKP'nin Çağrısı'nda devamlı şunlar belirtiliyor: "Her alanda demokratikleşme, iktidar partisiyle halkın birliği, yenilenme sürecinin başarıya ulaşmasının güvencesidir. Önceki hataların tekrarlanmamasının güvencesi budur... Sovyet yönetimi 21. yüzyılın eşliğinde halkların nükleer tehditten kurtulması için, uzaya tek silah yerleştirilmesi için, silahların adım adım azaltılması ve giderek tamamen ortadan kaldırılması için bundan böyle de elden geleni yapacaktır. Sovyetler Birliği, emperyalizmin askeri üstünlük sağlamasına hiçbir zaman izin vermeyecektir.. SBKP yönetimi, Sovyet halkı, 1917 Ekim devriminden sonra 'Sovyet Rusya'dan

elinizi çekin' şiarıyla harekete geçen yabancı işçi ve enternasyonalistleri hiçbir zaman unutmayacaktır... İkinci Dünya Savaşı yıllarında faşizme karşı kurtuluş davasında yaşamını yitiren yabancı askerler, yurtseverler, bağlaşıklar da unutulmayacaktır..."

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin yaklaşıp yaklaşmakta olan 70. yıldönümü dolayısıyla SBKP MK ayrıca bir dizi kararlar aldı. Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünün kapsamlı bir biçimde kutlanmasının yanı sıra, kutlama hazırlıklarıyla ilgili olarak uygulanması öngörülen kararlar arasında şunlar da yer alıyor:

* Kutlama hazırlıkları boyunca Sovyet emekçilerinin çabalarının, 27. Kongre kararlarının, 12. beş yıllık planın ve özellikle 1987 planının ger-

çekleştirilmesi üzerinde yoğunlaştırılması;

* Ekim devriminin yıldönümü dolayısıyla yığinsal sosyalist yarışma hareketinin bir üst düzeye çıkartılması;

* Temmuz 1987'de "Büyük Ekim Devriminin Bayrağı Altında 70 Yıl" konulu bir sergi düzenlenmesi;

* Temmuz 1987'de "Büyük Ekim Devrimi ve Günümüz" konulu uluslararası bilimsel konferans düzenlenmesi;

* Ekim 1987'de Leningrad'da, Sovyet gençliğinin sosyalist devrimin 70. yıldönümü dolayısıyla elde ettiği başarılarla ilgili bir sergi düzenlenmesi;

* Ekim 1987'de Moskova'da "70 Yıl Büyük Ekim Devrimi" konulu sanat sergisi düzenlenmesi;

* Ekim devriminin fikirlerinin ve SBKP'nin bugünkü politikasının yurtdışında tanıtılması için önlemler alınması.

Başarafa 1. sayfa

KÜRT HALKINA YÖNELİK SALDIRI ve SÜRGÜNLERE KARŞI DAYANIŞMAYI YÜKSELTELİM!

Diktatörlük, çağımızın bir benzeri daha olmayan, tarihte bile eşine az rastlanan böylesi bir sürgün planını, ormanları korumak, orman köylülerini sözde Batı'daki tarım topraklarına yerleştirmek perdesi altında gerçekleştirmek istiyor. Oysa hem sözkonusu yörelerin çoğu zaten ormansızdır, hem de ağaçlandırma adına bir ülkenin milyonlarca insanını yerinden yurdundan etmek gerekmez. Gerçekte ise diktatörlük, Kürt halkını sürgünler yoluyla dörtbir yana dağıtıp eritmek, böylece Kürt ulusal sorunundan kurtulmak istiyor.

Onun bugüne kadar topraksız köylüyü topraklandırma diye bir çabası yoktu ve bugün de yoktur. Nitekim, GAP projesi ile sulu tarıma açılacak ve böylece çok daha geniş bir nüfusu barındırabilecek Haran yöresini de Kürt köylülerinden boşaltmak, bu yöredeki geniş toprakları iç ve dış tekelere peşkeş çekmek ve burada Latin Amerika türü latifundiyalar oluşturmak için planlar yapılmakta, adımlar atılmaktadır.

Tüm demokrat, yurtsever insanlarımız,

Emekçiler, aydınlar!

Kürt halkına karşı girişilen bu insanlık dışı saldırılara karşı çıkalım. Sınır yöresindeki olaylar bahane edilerek ordunun sınırlar ötesinde giriştiği operasyonlara, Kürdistan'ın öteki parçalarındaki yurtsever güçlere ve sivil halka yönelik saldırılara son verilsin!

Kürt halkına yönelik yeni sürgün uygulaması durdurulsun.

Türkiye Kürdistanı'nda sıkıyönetim ve varolan illerde olağanüstü hal tümüyle kaldırılsın.

Kürdistan'da jandarma, komando ve polis terörü, keyfi yönetim, işkenceler, cinayetler halkı canından bezdirecek dereceye vardı. Bu teröre son verilsin!

Kürt halkına karşı bu baskı ve yoketme politikasıyla zorba rejim amaçlarına asla ulaşamaz. O, onyıllardır bu yöntemleri izliyor. Kürt halkı birçok kez kırmıdan geçirildi, sürgün edildi, ama mücadelesi bastırılmadı. Bu kez de bastırılmıyacak. Diktatörlük rejimi çıkmaz bir yolda yürüyor. 50 yıl önce Dersim halkı kırmıdan geçirilmiş ve sürgün edilmişti; bugün de aynı şey deniyor. Bu çabalar da kitlelerin nefretini yükseltmekten başka sonuç vermeyecek.

Kürt ulusal sorununun çözümü için bir tek yol vardır: demokratik çözüm. Kürt halkının varlığı ve hakları tanınmalı, ulusal baskı ve zulüm politikasına son verilmelidir. Türk halkının çıkarına olan çözüm de budur. Böylece yıllardır işleyen Türk ve Kürt halklarına büyük zararlar veren bu yara kapanacaktır. Her iki halkın arasındaki güven ve dayanışma duyguları güçlenecek, iki kardeş halkın demokrasi, barış ve özgürlük için verdiği mücadele güçlenecektir.

Türk ve Kürt emekçileri, aydınlar,

Rejimin zorbalıklarına, sürgünlere, baskılara karşı, demokrasi ve barış için saflarınızı sıklaştırmaya, dayanışmayı yükseltin!

sömürsünden anayasa referandumu öncesinde tarikat şeyhleriyle pazarlığa oturulmasına dek varan uygulamalar gözönünde tutulduğunda, Rabita'nın asıl boyutları daha iyi kavranabilir. Rabita, rejimin niteliğiyle birebir çakışmaktadır. Tesadüfî bir olay değildir. İmamları maaşa bağlayan bir devlet ne kadar laik olabilir, irticaya karşı bir faşizm de o kadar mümkündür. Türban tartışmaları sırasında Çankaya'dan medet uman ki-

mi aydınlar, bugün bu bağlantıyı daha rahat görebilir duruma gelmişlerdir.

Demokrasi güçleri, bu rabitanın sonuna dek takipçisi olmak zorundadır. Rejimin bu ve diğer karanlık rabitalarının üzerine gitmeden demokrasi mücadelesi verilemez. Bu, basit bir teşhir görevinden de öte, demokratik hak ve özgürlüklerin, vicdan özgürlüğü de dahil kazanılması, fiilen kullanılır hale getirilebilmesi açısından da zorunludur.

rının kamuoyuna duyurulması"nı programlamıştı.

Türk-İş'i sendikacıların yük hakları için, demokrasi için mücadeledir. Bu mücadele tüm barış ve demokrasi güçlerinin aktif desteğini gerektiriyor.

Sol Birlik bu alanda üzeri ne düşeni yapacak, işçi hareketiyle dayanışmayı güçlendirmeyi, demokrasi mücadelesini yükseltmeyi bir görev bilecektir.

rüyüşünün engellenmesi ve yeni miting kararlarının ardından, Ankara DGM savcılığı Türk-İş yöneticileri hakkında soruşturma açtı. Şimdi sendikacılar DGM'de eylemleriyle ilgili ifade vermeye zorlanıyorlar.

Türk-İş Genel Kurulu 1987 yılını eylem yılı ilan etti. Türk-İş üyesi işçiler, işçi hakları

inçin, demokrasi için eyleme geçmesini istiyor. Greve çıkan, hak istemleri için direniş geçiren, açlık grevi yapan işçileri geniş kamuoyundan destek görüyor. İşçiler grevde dayanışmanın büyük önemde olduğunu vurguluyorlar. NETAS grevi işçi hareketinde dayanışmanın gerekli ve zorunlu olduğunu, mücadelenin etkili olabilmesi için dayanışmanın toplumun diğer kesimlerinin desteğinin büyük önem taşıdığını gösterdi.

Hükümet ve büyük sermayenin artan saldırıları işçi hareketini etkisizleştirme girişimleri sürüyor. Grevleri, direnişleri, açlık grevleri, mitingleriyle işçiler ve sendikalar mücadele alanında zorlu savaşlar veriyorlar. Bu, ek-mek için, özgürlük için, insan

SİA 5 yıl uzatıldı

Başarafa 1. sayfa

mından taşıdığı tehlikenin farkında. Bu tehlikelere SOL Birlik olarak birçok kez işaret ettik. ABD'nin bu anlaşmalara dayanarak Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nı bir ileri karakol haline getirmeye istediğini, komşu ülkelere karşı mace-ralara girişirken bu üsleri kullanabileceğini belirttik.

Ne var ki Evren Özal yönetimi, bu türden uyarılara aldırmıyor. Onlar, başından beri, bu anlaşmayı uzatmaya hazır dılar. Eğer uzatma işini biraz sürüncemeye bıraktırlarsa, bu salt ABD'den, ihracat kolaylıklarına, kredilere ilişkin birşeyler koparmak içindi. Ancak bu çabaların bile boşa gittiği ortada. Baylarımız çok ucuza satıldılar. Şimdi bunu hatırlatalar. Disiplin Baka-nı Halefoğlu, "Büyük dostu-muza ve müttefikimize karşı bu anlaşmayı bir şantaj aracı olarak kullanamazdık," diyor.

Bu sözlere bakıp, birileri de onları onurlu kişiler sanacak. ABD emperyalistleri "büyük dost" da onlara kiraladığınız topraklar kimin? Geleceklerini tehlikeye attığınız insanlar kim? Ama besbelli onlar için halklarımızın bir değeri yoktur. Bu anlaşmalar da neler yazılı, halka bunu açıklamak gereğini bile duymuyorlar.

Besbelli ki yapılan şey dostlar arasında bir alışveriş değil, bir köle-efendi ilişkisi. Özal hükümeti, kimseye garip gelmeyecek biçimde, bir-

kez daha ABD'ye teslim oldu. ABD hükümeti böyle olacağından emin olduğu için, onların kimi yakınmalarına aldırmadı bile.

Anlaşmanın resmen uzatılmasının ardından, ABD yönetiminin Türkiye'deki uşak rejimin istemlerine karşı takındığı tutu ise ilginçtir. Kongre, Türkiye için önerilen askeri yardımdan 435 milyon dolar kısiverdi. Yeni krediler için ABD'nin kefil olması istemi ise ABD tarafından reddedildi.

SHP milletvekili Cüneyt Canver ve bir grup arkadaşı, Özal'ın, ulusal çıkarlara aykırı olan SİA anlaşmasını, salt 1988 seçimlerinden ABD'nin desteğini kazanmak için imza attığını ve konunun mecliste tartışılmasını istedi. Özal hükümetinin ABD'ye göbekten bağlı olduğu ortada. Özal, elbet bunu da hesaplamıştır. Ama ABD'nin dayatmalarına hayır diyebilmek için, gerçekten onurlu bir dış politika gütmek ve halkın çıkarlarını ön de tutmak gerekir. Bu ise ABD ile yapılmış tüm ikili anlaşmaların ve SİA'nın yitirilip atılmasını gerektirir.

SİA anlaşmasının uzatılmasından Özal kadar sorumlu olan Evren ise, tam da şu günlerde, ABD Kongresi'ndeki Ermeni tasarısını gerekçe göstererek ABD'yi eleştiriyor ve tasarının Kongre'den geçmesi halinde ABD ziyaretini iptal etmekten söz ediyor. Bay

Evren, böylece sözde onurlu ve kahraman görünmeye çalışıyor. Ne var ki, ülkenin ve halkın çıkarlarını bir avuç dolar karşılığında ABD'ye ve öteki emperyalist güçlere peşkeş çeken Evren ve ötekiler, için, bu tür jestler, sadece halkın gözünü boyamak içindir. Bu bir şovenlik göstergisidir. Bu tür gösteriler onların alınlarındaki uşaklık damgasını silmeye yetmez.

SİA anlaşmasının uzatılmasının ardından ABD Savunma Bakanı Weinberger'in Ankara'ya yaptığı gezi ise oldukça anlamlı. Weinberger, Türk yetkililerle, herhalde Türk ordusuna verilmesi düşünülen yeni silahları -daha doğrusu, ABD ordusunun vadesi geçmiş silah artıklarını-konuşacak, ama asıl konu-

RABİTA

Başarafa 1. sayfa

vet etmesi, cuntacıları iyice köşeye sıkıştırdı. Daha bir kaç hafta önce türban aldatmacası ile ortalığı velveleye boğanlar, irtica sapırmacasıyla bir kaşık suda fırtına koparanlar, şeriatçı Rabita ile bağlantılar açığa çıkınca, tam anlamıyla suçüstü yakalandılar. İrticanın asıl kaynağını görmek istemeyenler de böylece görmüş oldular.

Dünya İslam Birliği (Rabitat-ül Alem-ül İslamî), kısa adıyla Rabita örgütü, şeriat ilkelerini egemen kılmayı amaçlayan, bu uğurda milyarlarca dolar harcayan bir uluslararası kuruluş. Bu kadar mı? Dahası var: Rabita'nın ardında, Aromco adlı ünlü uluslararası petrol tekeli var. Aramco, bir Suudi-Amerikan ortak şirketi. Bu tekel, her yıl kârlarının yüzde 2,5'ini Rabita'ya aktarıyor. Yani Rabita, ABD ile gerici Arap rejimlerinin oluşturdukları zincirin önemli halkalarından biri. Asıl amacı "İslam alemi" içinde ABD emperyalizminin çıkarlarıyla uyumlu bir ilişkiler ağı yaratmak. Demek ki sorun, üç-beş imanın Rabita'dan maaş almasıyla sınırlı değil. Bu, aysbergin sadece görünen kısmı. Evren-Özal rejiminin özellikle son yıllarda geliştirdikleri karanlık rabitalar ile birlikte ele alındığında Rabita olayı daha net değerlendirilebilir.

SHP'nin dosdoğru asıl hedefe dikkatleri çekmesi, cuntacıları, destekçilerini ve tüm sağ basını çileden çıkardı. Kenan Evren bir "açıklama" yapmak zorunda kaldı. Zamanında aldıkları kararı gizlemek için Resmi Gazete'de yayınlamayanlar ne kadar "açık" olabilirlerse Evren de o kadar açıktı! Önce konuyla ilgili basın toplantısı yapacağı açıklanan K.Evren, ardından

nun Körfez sorunu ve İran-Irak savaşı olduğuna kuşku yok. Weinberger'in, Türk yetkilileri Musul ve Kerkük yöresini işgal için iknaya çalıştığı tüm yorumcuların ortak görüşü. Türk Ordusu'nun şubat sonunda Irak Kürdistanı'na karşı başlattığı saldırı ve sınır yöresine yapılan büyük askeri yığınakla, zaten bu yönde adımlar atılmış gibidir.

Son gelişmeler de bir kez daha gösteriyor ki SİA anlaşmasıyla topraklarımız ABD'nin talim ve macera alanı olmuş, ve halklarımız çok daha ciddi tehlikelerle yüzyüze getirilmiştir. Bu tehlikeleri ortadan kaldırmak, bugünkü uşak rejimi bir an önce yıkmaya, SİA ve benzeri kölelik anlaşmalarını yırtmaya bağlıdır.

gazetecilerin bu toplantıda kendisine soru yöneltemeyeceklerini bildirdi. Bu bir "basın görüşmesi"ydi. Saklanacak birşeyi olmayan birinin sorulardan korkması için ne neden olabilirdi ki? Sadece bu "basın görüşmesi" yöntemi bile, 12 Eylülcüler ele vermektedir. Suçüstü yakalanmışlardır. Hiçbir demagoji bu gerçeği gizleyemez.

Dinsel gericilik, her yerde faşizmin temel dayanaklarından biri olmuştur. K.Evren de, dini ne amaçla kullandıklarını, imamları yurtdışına gönderme gerekçelerini anlatırken itiraf etmiştir. Türkiye Kürdistanı'nda cihat çağrıları çıkartan da aynı rejimdir, aynı "laik" anlayıştır. 12 Eylül'den bu yana, anayasaya zorunlu din eğitimi hükmünün konulmasından, yeni yeni imam hatip okulları açılmasına, K.Evren'in meydan konuşmalarındaki pespaye din

Türk-İş'e baskılar

Başarafa 1. sayfa

- İlki 26 Nisan Samsun olmak üzere Erzurum, Adana, Konya, İzmit illerinde miting yapılması;

- Türk-İş üyesi örgütlerin grev uygulamasına geçtiği ya da lokavta maruz bırakıldığı il ve ilçelerde dayanışma girişimleri, toplantı ve protesto yürüyüşleri düzenlenmesi;

- Ödenen ücret kadar verim uygulaması başlatılması;

- İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin ihlal edildiği ya da tehlikeli olduğu işyerlerinde iş bırakma da dahil, eylem ve girişimlerde bulunulması;

1 Nisan'da başlamak üzere yayın, toplantı, konferans ve sempozyumlarla işçi sorunla-

Başarafa 1. sayfa

ücretlerine, sendikasılaştırma operasyonlarına, lokavt ve benzeri saldırılarına karşı direniyor. Alınan uyuşmazlık ve grev kararları binlerce işçinin daha mücadele alanına çıkacağını gösteriyor. 1987 1 Mayıs'ı yaklaşırken, onbinlerce işçi greve çıkarak, kullanılamaz duruma getirilmiş grev hakkına sahip çıkıyor, mücadelesinin aracı yapıyor.

İşçi sınıfı, mücadelesiyle demokrasi güçlerine cesaret veriyor. Demokrasi mücadelesini sözle değil eylemle yürütmek gerektiğini mitingleriyle, direnişleriyle, grevleriyle herkese gösteriyor. Şimdi işçi ve sendikal hareketin çevresinde oluşacak dayanışma ne kadar güçlü olursa demokrasi hareketi de o kadar güçlenecek, diktatörlük o kadar güçten düşecektir. Bu nedenle işçi grevlerine, hak arama mücadelelerine gösterilecek dayanışma de-

İşçi sınıfı 1 MAYIS 1987'ye

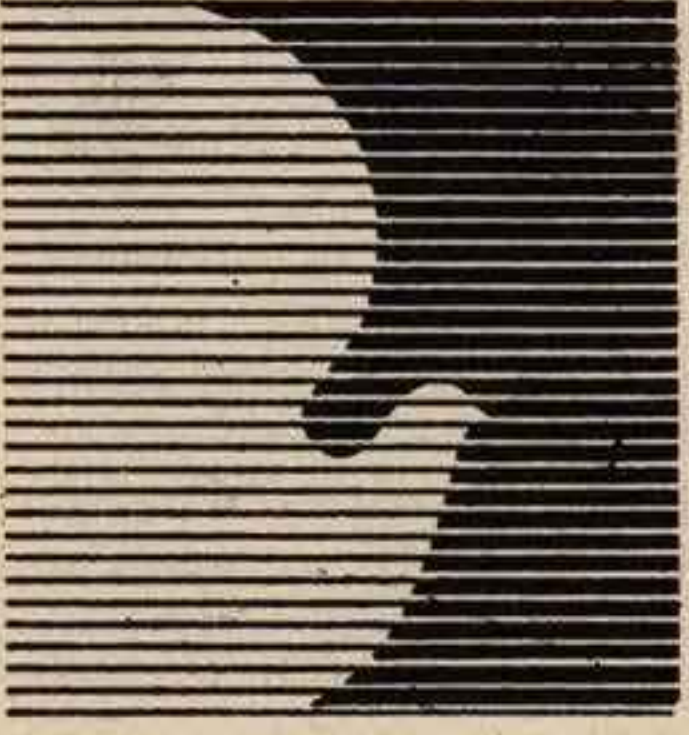
mokrasinin kazanılması mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Mücadele zorlu geçiyor. Mücadele yalnızca işçi ve emekçi yığınların değil, Kürt halkının, gençliğin, aydınların, hükümete ve diktatörlük rejimine karşı çıkan muhalefet güçlerinin de işçilerin mücadelesine desteğini gerektiriyor. Bu koşullarda başan, işçi sınıfının, direnen halkların yüzlerce yıllık deneyimi ile belirlenecektir: BİRLİK, MÜCADELE, DAYANIŞMA.

1987 1 Mayıs'ına birlik, mücadele ve dayanışma bayrağını yükselterek hazırlanalım.

1 Mayıs 1987'de fabrikalar, işyerleri, okullar, emekçi mahalleri, kentler, köyler, mezralar Amerikan emperyalizmi ve diktatörlüğü durdurmak, demokrasi yolunda halklarımızın mücadelesini yükseltmek için birer alan olsun.

Barış Derneği 10 yaşında

3. Nisan 1977 tarihinde, bundan tam 10 yıl önce 38 aydın, sendikacı, kadın ve genç Türkiye Barış Derneği kurdular. İstanbul Barosu ile birlikte çok sayıda kuruluş ve demokratik kitle örgütünün desteklediği Barış Derneği'nin kuruluşu barış, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde önemli bir dönüm noktası oldu.

Dünyada ve bölgemizde adil ve kalıcı bir barışın gerçekleştirilmesi, silahlı savaşın sağlanması ve uluslararası ilişkilerde yumuşamanın (detant) korunması ve geliştirilmesi için Türkiye'de de barış mücadelesinin bayrağını yükseltmek, örgütlü gücü yaratmak yolunda büyük bir adım atılmış oldu. Bu onurlu ve insancıl amaçlar için yoğun çalışmalar yürüten Barış Derneği'nin faaliyetleri militarist, faşist ve gerici güçleri, ABD'nin saldırgan politikasının işbirlikçilerini tedirgin ediyordu. Komşu ülkelerle, özellikle sosyalist devletlerle ilişkilerin gerginleştirilmesini isteyen, antikomünist ve antisovyetik saldırganlığı tırmandırmak isteyen, Ege'de, Kıbrıs'da ve Orta Doğu'da ABD'nin bekçiliğine soyunan bu güçler için barış mücadelesinin örgütlü güce dönüşmesi, Barış Derneği tehlikeli bir engeldi.

Nitekim, 12 Eylül darbesinin hemen ardından, 27 Ekim 1980 tarihinde Türk Ceza Yasası'nın meşhur 141. ve 142. maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle İstanbul 1. Ordu ve Sıkıyönetim askeri savcılığınca Barış Derneği yöneticileri hakkında dava açıldı. 20 Şubat 1982'de de derneğin 44 yöneticisi hakkında tutuklama kararı verildi.

Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem ile birlikte barışı savunan diğer yöneticiler yargılandı. Bu "barışın ve barış isteyen insanlığın" yargılanmak istenmesi, sinden başka bir şey değildi.

Akıl dışı yorumlara dayanan göstermelik, düzmece, iddialarla; "Yerleşik sosyal ve ekonomik düzeni değiştirmeye ve bir sosyal sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü kurmaya yönelik" faaliyetlerde bulunduğu öne sürülerek, Barış Derneği'nin "devletin müessesesi ve nizamını yıkmayı amaçlayan illegal bir örgüte dönüştüğü" suçlaması yapılarak açılan dava sonucunda dernek yöneticileri 5'er ve 8'er yıl hapis cezalarına çarptırıldılar.

nin barış ve demokrasi güçleri tarafından her alanda yükseltilmesidir. Ayrıca, uluslararası barış mücadelesinin Türkiye'de örgütlü biçime dönüşmesi 37 yıl önce de gerçekleştirilmiş ve dönemin egemen güçlerince konan yasak ve baskılar bugünün barış mücadelesini engellememiştir.

İkinci Dünya savaşınınertesinde, emperyalist güçlerin

geliştirdiği soğuk savaşın gögüslenmesi, barış ve silahlı savaşın isteminin yükseltilmesi amacıyla 14 Temmuz 1950'de Türk Barışseverler Cemiyeti kurulmuştu. Tam o günlerde, Kore halkının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesini bastırmak için ABD emperyalizminin öncülüğünde ve desteğinde gerici güçler tarafından iç savaş başlatılmıştı. Menderes hü-

Dünyanın döndüğü nasıl tartışılmaz bir gerçek ise, tüm dünya halklarının barış içinde yan yana yaşamak istedikleri ve topluca intihar demek olan savaşı red ettikleri de o kadar açık ve kesin bir gerçektir...

Biz barışın parasasını toplamak için yola çıkanlardan değiliz. Biz, barışı savunmanın onurunu taşımaya layık olmasını bildiğimiz kadar, onun mihnetini, eziyetini çekmesini, iftiralara göğüs germesini de biliriz...

kümeti mecliste görüşme bile açmadan, NATO'ya girebilmek için ABD'nin isteğine uyarak hiç bir ilimiz-ilişkimiz olmayan Kore'ye asker gönderme kararı aldı. Barışseverler Cemiyeti, kuruluşunun 11. gününde TBMM Başbakanlığına bir telgraf çekerek ve hemen bastırılan bir bildiri dağıtarak hükümetin bu kararını protesto eylemine girişti. Bunun üzerine Dernek Genel Başkanı Behice Boran ve diğer yönetici ve üyeler tutuklanarak askeri mahkemede yargılanmış, ağır hapis ceza-

larına çarptırılmışlardı. Günümüzde Evren-Özal diktatörlüğünün barış ve demokrasi güçlerine yönelik baskıları, yasak ve engelleme çabaları da barış, bağımsızlık ve demokrasi istemini yok edemeyecektir. İnsanlık ve tarih önünde barış için onurlu ve haklı bir mücadelenin safında yer alan herkes aydınlık geleceğin neferleri olarak çoktan aklanmışlardır. Barışı yargılamak isteyen, karanlık ve insanlık dışı emellerin temsilcileri mahkum edilmişlerdir.

16 Mart, Türkiye Gençliği ve Öğrencileriyle Antifaşist Dayanışma

1978 yılında, 16 Mart günü, İstanbul Üniversitesi önünde öğrenciler faşist güçler tarafından bombalı ve silahlı saldırıya uğradılar. Gözü dönmüş canilerin 9 yıl önceki bu insalık dışı saldırısı sonucu 7 öğrenci ölmüş, 100 dolayında öğrenci de yaralanmıştı.

Uluslararası demokratik gençlik ve öğrenci örgütleri tarafından da "Türkiye gençliği ve öğrencileri ile antifaşist dayanışma günü" olarak tanınan 16 Mart katliamının 9. yıldönümü üniversitelerde ve yurt dışında çeşitli eylem ve toplantılarda anıldı.

1978 yılında ilerici, yurtsever, devrimci gençlerin güç ve eylem birliği ile Hukuk Fakültesi'nde faşist işgal kırılmış ve öğrenciler okullarına gidebilmişlerdi. 16 Mart 1978 günü tezgahlanan kanlı saldırıda yaşamalarını yitiren Hamit Akın, Hatice Özen, Ahmet Turan Ören, Murat Kurt, Baki Ediz, Abdullah Şimşek ve Celal Sönmez'in anısına, İstanbul'da öğrenciler bir gösteri düzenlediler. 9 yıl önce faşist katliam sonucu ölen arkadaşlarını anan yüzlerce öğrenci, İstanbul Üniversitesi önünde toplanarak "16 Mart katliamını kınıyoruz" diye haykırdılar ve katliam yapılan yeri kırmızı karanfillerle donattılar. Demokratik gençliğin 16 Mart katliamı protestosu, diktatörlüğün demokratik gençliğin mücadelesini bölme ve geriletme girişimlerine iyi bir yanıt, mücadele geleneğinin yaşadığına yeni bir örnek oldu.

DÜNYA GENÇLİĞİNİN DAYANIŞMASI

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (DDGF) bu gün için özel bir açıklama yayınladı. DDGF'nin açıklamasında, dünyanın tüm ilerici ve demokratik gençliğince, 16 Mart Türkiye gençliği ve öğrencileri ile antifaşist dayanışma gününün yıldönümünde, faşist katliamın kurbanı 7 ilerici öğrencinin anıldığı belirtilerek şöyle denilmektedir:

"ABD ve NATO tarafından teşvik edilen askeri darbeden 7 yıl sonra bu gün, Türkiye gençliği, öğrencileri ve halkının

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER BİRLİĞİ'NİN DAYANIŞMASI

Öğrenci derneklerinin YÖK'e karşı yürüttükleri mücadeleyi bastırmak için dernek yöneticilerinin, öğrencilerin tutuklanması, gençlik ve öğrenci dergilerine yönelik baskılar üzerine Uluslararası Öğrenciler Birliği (UÖB) Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlığa bir protesto telgrafi gönderdi. Telgrafta şöyle deniyor:

"Ankara ve İstanbul'da öğrenci

liderlerine ve aydınlara yönelik yeni tutuklamalar olduğunu öğrenmemiz üzerine bu kişilerin, ve aynı zamanda tüm politik tutukluların salıverilmesini, demokratik hak ve özgürlüklerin, yeniden yaşama geçirilmesini ve üniversite özerkliğine saygı gösterilmesini talep ederiz.

Uluslararası Öğrenciler Birliği Sekreterliği"

haklı mücadelesi ile ilerici gençliğin dayanışmasını güçlendirdiği özel bir gündür.

Askeri darbeden sonra tüm demokratik özgürlükler ve hakları yok etmek için saldırıya geçilmiştir. Politik partiler, gençlik örgütleri, sendikalar ve barış komiteleri üzerindeki yasaklar yürürlüktedir. Hapsedilen, işkence edilen, öldürülen ve sürgüne zorlananların listesi her geçen gün uzamaktadır."

DISK'in kapatılmasını ve yöneticilerin ağır cezalara çarptırılmalarını, Türkiye gençliğinin ve halkının yaşadığı vahşet ve işkence ortamının bir kanıtı olarak gösteren bildiri de, rejimin niteliğinin gerçekte değişmemiş olduğu belirtiliyor, bu rejimin bölgede barış ve güvenliği tehdit ettiği vurgulanarak Kıbrıs'ı bölme plan ve eylemlerine de destek sağladığı anlatılıyor.

Baskıların ilerici gençliği susturamadığı, askeri darbeye ve ağır koşullara rağmen zorlu mücadelenin sürdürüldüğü, demokratik ve ilerici güçlerin birliğine doğru yeni adımlar atıldığı anlatılan açıklama şöyle son buluyor:

"Türkiye gençliği ve öğrencileri ile antifaşist dayanışma günü dolayısıyla DDGF Bürosu;

- demokrasi ve bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve barış için mücadelesinde Türkiye gençliği, öğrencileri ve halkı ile tam dayanışma içinde olduğunu tekrar vurgular,

- tüm üye ve dost örgütleri tüm politik tutukluların serbest bırakılması, politik partiler, öğrenci örgütleri vb. üzerine konan yasağın kaldırılması, politik özgürlük ve demokratik hakların sağlanması için dayanışma eylemlerini güçlendirmeye çağırır."

